

SLOVENSKI NAROD.

Na vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter vsak po pošti prejeman za avstro-ogrske dežele za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 14 K za pol leta 8 K, za četrt leta 4 K, za en mesec 2 K. Kdor hodi sam pouč, plača za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za en mesec 1 K 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Na naročbe brez istodobne vpošiljave naročnine se ne ozira. — Za oznanila se plačuje od petorostopne petit-vrate po 12 h, če se oznanilo tiska enkrat, po 10 h, če se dvakrat in po 8 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Recepti se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Knaševih ulicah št. 6, in sicer uredništvo v I. nadst., upravnništvo pa v pritličju. — Upravnistvu naj se blagovoljno pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari

Mesečna priloga: „Slovenski Tehnik“.

Uredništva telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

Upravnništva telefon št. 85.

Dr. Šusteršič — Izdajalec.

(Dopis slov. koroškega duhovnika.)

Ne pozdravljamo se več pri nas na Koroškem z „dober dan“ ali „kam pa greš“, ampak s „pereat Šusteršič“, „prokleti Elijalt“.

In pri Bogu! Našim rodoljubom — in veste, kaj se pravi, biti na Koroškem še rodoljub? — krvavi srce, žalostni in potrpi so, kakor še pri nobenem drugem udarcu za časa živčevje generacije; videl sem solze teči čez razorano lice rodoljubov, ki so služili domovini, jeziku svojemu usque ad vincula et carceres, in zdi-hovati: nesrečni Šusteršič!

Nobenega naroda še ni zadel v teku tega stoletja bridkejši udarec, kot je bil zadan za volilno reformo koroškim Slovincem, in tisti, ki je po nesreči imel moč v rokah, da bi otročje lahko udarec zabranil, ga ni zabranil, vedoma! In „zagrabil so Gospoda“.

Volilna geometrija Šmerlingova, ta najfrivolnejši vseh volilnih redov, je dala koroškim Slovincem dva, reci dva okraja, ki sta glede sigurnosti slovenskega mandata istovredna s sedanjim takozvanim „slovenskim“ mandatom v deželi.

Okraj Velikovec-Celovec je poslal Lamberta Einspielerja na Dunaj, in okraj Rožek-Beljak-Paternijon je l. 1885. dal našemu poslancu samo 3 (tri) glasove manj kot nasprotniku, nemško mislečemu Slovincu.

In sedanji „slovenski okraj“, ki ga dobimo po novi volilni reformi, je slabši in nevarnejši, kot vsaki prejšnjih. Pojd' se les učit!

In grda, prav nesramna farbarija, ki se je bridko čutila, je to, če je pisal in tolažil „Slovenec“ in njegov psiček „Domoljub“ — kaj pa hočejo še Korošci: saj dobijo en mandat, ko ga pa prej niso imeli! Brejajo nas v nesreči! Vedite: bolj resnično je: prej smo imeli dva okraja, sedaj enega; prej smo imeli zagotovilo, da bo še od prihodnje volilne periode naprej prvi okraj gotovo in za zmi-

rom naš, za drugega bi se pa vojskovali!

Sedaj pa vemo, da noben ni naš!

Gorostasna ignoranca, in pri voditelju domače stranke, pri slovenskem članu odseka neodpustljiva, je to, če kdo misli, da bo mogel podunski kmet premagati Guštanj, Pliberk, Železno Kapljo, Borovlje s 600 delavci, da ne štejemo učiteljev, železniških delavcev, krčmarjev, ki so vsi prodanci...

Torej frivolni Šmerling nam je dal 2 poslance, in dr. Šusteršič?

Le pogledjmo: Prvotni vladni načrt — in to je povedal baron Gautsch — je imel za koroške Slovence 2 mandata.

Sovražna vlada je bila torej prepričana, da nam gresta dva poslance. Kdaj je bil o tem prepričan dr. Šusteršič?

Če prijateljska zatrjevanja, dejanske razmere, geografija, geometrija, to je realne vede, ki so sicer pri pametnih ljudeh merodajne, niso mogle razsvetliti Šusteršičevih možganov, bi ga pa vsaj morale trkniti Lemiševе besede — in Lemiš je najoholejši naš sovražnik v deželi —, ki je sam povedal, in v „Freie Stimmen“ je bilo zapisano, da je novi slovenski okraj „ein Kampfmandat“.

In naša smrtna sovražnika Lemiš in Dobernik sta nam dala in odmerila ta okraj; potem je pač jasno, da sta ga zaradi lepšega le dala na papirju, dobro vedoč, da bi zmirom ožja volite, pri kateri bodo združeni Nemci, socialni demokrati in nemščurji, ubila Slovence.

In v celi borbi za koroške mandate, in pri borbi za kočevski mandat je bil dr. Šusteršič in z njim vred „Slovenec“ tega infamnega mnjenja, saj koroški Slovinci dobijo „en novi mandat“...

Le tako si malo bolj milo tolmačimo izdajstvo dr. Šusteršiča, ki se je zgodilo dne 5. ali 6. julija t. l., ki kratko obstoji v sledečem:

Dunajski krščanski socijalci bi bili volje glasovati za drugi koroški slovenski mandat kot kompenzacija za kočevski nemški mandat, pa dr. Šusteršič jim o kompenzaciji na Koroškem še besedice ni znil, ampak le o kompenzaciji na Štajerskem in še tam brez novega teritorija. In krščanski socijalci so imeli odločitev v rokah!

Šele, ko je bil dr. Šusteršič podrejan iz Celovca je klavrno začel in zbegano: Kompenzacija na Koroškem ali Štajerskem, in zopet drugikrat kompenzacija na Koroškem in (!) Štajerskem. Sicer je pa vse vedelo, da se on zadovolji tudi s kompenzacijo na Kranjskem. **Gospod dr. Šusteršič, tu ste prodajali slovensko zemljo po štirijskih milijah! 60 kvadratnih milj slovenske zemlje na Koroškem je prodanih sovražniku!** In tak kratkovidnež se usiljuje za posredovalca in mešetarja v zadevah, od katerih je odvisna usoda narodov. Politik, ki res Karavank ne vidi, naj ostane doma, in varje babo!

In huđe boje pri volilni reformi so bili vsi narodi širnje Avstrije, ojačeni, ali vsaj celi. — slovenski narod pa se vrača kot invalid: odsekana mu je desna roka, Koroška! In dal jo je odsekati sovražniku rodni sin dr. Šusteršič. Po nesreči so ga smatrali vsi drugi za glavnega mandatarja slovenskega naroda.

Dajele dosege svojosebni namen: **zatreti njemu neljube, drugače misleče, a gotovo bolj rodoljubne poslance na Kranjskem... Elijalt!**

Za zdaj enkrat to.

Če bi se vnela kaka polemika — obrnite se le na pisca tega članka, da vam postreže še z natančnejšimi podatki. Danes le še pridenem: Vsi zaupniki, na zaupnem shodu v Celovcu dne 26. julija, bilo jih je 136, in sicer rodoljubov-korenjakov, imenoma povabljenih, med njimi duhovnov le 28, mežnarjev in mladeničev nobenega — so bili soglasnega

prepričanja: da je dr. Šusteršič zamešetaril slavni Gorotan. Edini smo bili v klicu:

Fej Elijalt! Otroci naši ga kolnite!

Kako je letal doktor Šusteršič od ministra do ministra, od poslance do poslance, od 5. julija pa do 12. julija: skoro ni imel mirne noči in to vse le, da bi 19.000 tujcem, našim sovražnikom v Kočevju priboril samosvoj mandat, dočim si še v misli ni rad vzel 120.000 Slovencev na Koroškem in je tako prodal 60 kvad. milj slovenske zemlje, izdal armado 120.000 Slovencev, odsekal desno roko slovenskemu rodu, pomagal Vsenemcem in pročodrimovcem, in bo morda sedel na katoliškem shodu poleg škofa!

K imenovanju združnega instruktora za Primorsko in Kranjsko.

Nekaj dni je tega, kar so časopisi prinesli vest, da se je okoliš združnega instruktora v Gradcu razdelil. Iz obsežnega okoliša združnega instruktora v Gradcu, ki je nekaj let obsegal Koroško, Štajersko, Kranjsko in Primorsko, se je izločilo Kranjsko in Primorsko ter se za te dežele ustanovil nov okoliš. Kot sedež združnega instruktora za Kranjsko in Primorsko se je določil Trst, dosejani združni instruktorec v Gradcu g. dr. Blodig pa je hkratu imenovan za združnega instruktora v novo kreiranem okraju.

S tem imenovanjem smo dobili Slovinci zopet skeleč udarec v obraz. Vlada je s tem imenovanjem zopet enkrat pokazala, da nima najmanjše pravičnosti, kamoli obzirnosti napram poštemim slovenskim zahtevam. Neomahljivo, z jekleno vztrajnostjo hodi po začrtanem potu ter nas Slovence obdarja dosledno z nemškimi uradniki, kadar le prilika nanese. Nam je tega importa nemških birokratov dovolj, to tembolj, ker impor-

tiranemu uradniškemu materijalu tud ob najbolj dobri volji ni moč priznati posebnih zmožnosti, zlasti pa ne zmožnosti, ki bi bile nena domestljive. Komaj tri leta je tega, kar se je končno enkrat za Kranjsko ustanovil lastni obrtni inspektorijat s sedežem v Ljubljani. Tedaj smo dobili v deželo dva tuja uradnika, ki nista mogla poznati razmer in potreb naše dežele. Domačine pa se je popolnoma prezrlo. Protestirali smo tedaj proti postopanju modre vlade, ki zaseda novo kreirana mesta z im-pertiranimi uradniki. Opozarjali smo pa že tedaj na potrebo, da se za slovenske dežele ustanovi lasten združni instruktorec ter zahtevali, da se pritegne tej stroki domače uradnike in jim da prilika, da si pridobe potrebno usposobljenost za agende združnega instruktora. No, vlada je imela gluha ušesa za pravično slovensko zahtevo. Vztrajala je pri svoji maniri in pri svojem sistemu ter nam poslala, kakor kaže zadnje imenovanje, zopet tujega uradnika za novo kreiran okoliš združnega instruktora za Primorsko in Kranjsko v osebi gospoda dr. Blodiga.

Zadnje imenovanje nam z vso jasnostjo dokazuje, da vlada odbija domače uradnike ter porablja novoustanovljene urade le v to, da zanaša v naše kraje tuje birokrate, ki ne poznajo razmer v deželi in tudi ne znajo občevati z našimi ljudmi. Nujna posledica tega je, da ljudje nimajo zaupanja do takih uradnikov, ki pa morajo biti vsled svojega poklica v najtesnejši dotiki s prizade-timi krogi, ako hočejo uspešno delovati v odkazanem delokrogu. Tako trpi na eni strani v stvarnem oziru dobra institucija, na drugi strani pa se brez vsake opravičenosti zapostavljajo naši uradniki, katerim gre pač v prvi vrsti pravica do uradniških služb v naših deželah. Dočim se nemškemu uradništvu odpirajo na vseh straneh pota do naglega in do-brega napredovanja, sedijo in čakajo naši uradniki leta in leta na nižjih mestih, brez razgleda in brez upa.

LISTEK.

Radoveden mož.

Črtica. — Spisal Marijan.

K Razborškovim je prišel bradat mož z visoko črno kapo na glavi, obrobjeno s črnozoltim trakom. Oblečen je bil v dolgo črno sukno, ki je imela spredaj v dveh vrstah zlate gumbe, ki so se lepo svetili. Pod pazduho je imel zavitek listin. Nenadoma je vstopil. Predno je vstopil je potrkal, toda ni čakal odgovora; že je stal v majhnji kuhinji, pozdravil je na kratko in vprašal, če je prav prišel, če je prišel k Razborškovim.

Razborškov Mirko se je prestrašil tujega moža, ki ga še ni nikdar videl in ki ni nič kaj prijazno gledal izpod košatih obrvi. Skočil je do mamicе, skri. se je za njen predpasnik in tiho, boječe vprašal:

„Mamica, kdo so ta gospod? Jaz se jih tako bojim, tako grdo gledajo!“

Mamica pa mu ni nič odgovorila, še celo rahlo ga je udarila in on je molčal.

Tujemu možu pa je mamica odgovorila, da je prav prišel in ga vprašala, kaj želi. Mirko je razumel edino še, da je vprašal tuji mož po ateju, in da mu je mamica pravila, da leži v bolnici bolan, drugega ni razumel.

Osorni mož si je ogledoval kuhinjo in kuhinjsko opravilo, mali Mirko pa je skrivajoč se za dobro mamico začuden zrl v tujega moža, ki je vse tako radovedno ogledoval, ki je vstopil celo v sobo in tam motril vse predmete, šel k omari za obleko, jo odprl in brskal po obleki, ki je visela v njej.

Malemu Mirku se je to vse čudno zdelo. Slutil je, da osorni mož ne prinaša nič dobrega, in še bolj se ga je zbal. Kaj hoče ta mož pri njih, zakaj tako hudo gleda, kaj stika po omari. Domislil se je, da išče morda ateja, malo se ojunači in jokaje pravi:

„Ateja ni doma... bolni so... pa kako hudo... v bolnici ležijo... še umrli bodo...“

In bridko se je zajokal, ah, tako bridko, da bi se zasmilil vsakomur, debele solze so se mu vpile po obrazu. Hudi mož pa se ni zmenil dosti za njegov jok.

„Le tiho bodi fantek in priden! Nič se ne boj, ne bo nič hudega,“ je rekel in stikal naprej po omari. Vsako stvar je hotel videti in si jo ogledal. In mamica je stala poleg njega tiho, brezizrazno. Mirko se je oklepal mamicе, gledal začudeno zdaj radovednega moža, zdaj vprašujoč dobro mamico.

Tedaj je v kuhinji zašumelo, kakor bi kaj vzkipelo, kakor da bi kdo polil ognjišče z vodo. Mamica je skočila v kuhinjo, da postavi kipečo juho od ognja, Mirko je ostal še nekaj časa v sobi in si ogledoval radovednega moža, ki je stikal tiho dalje po omarah, potem pa je stekel k mamici v kuhinjo, oprjel se najprej z rokami njenega krila in nato si ovil njen predpasnik okoli glave, kakor da bi se hotel skriti, kakor da bi ga bilo strah pred tujim možem. Da je le še mamica tukaj, pa je dobro, sedaj se ne boji več tega grdega moža. Kaj ima opraviti in da ga mamica ne spodi, da mu nič ne reče! Zakaj je atej bolan, spodil bi ga, in zakaj ni on velik tako kakor atej, on bi mu že pokazal!

Mirko se je izvil iz predpasnika in z velikimi očmi je pogledal ma-

mico milo, proseče, potem pa je znova prav tiho vprašal:

„Mamica, kdo pa je ta mož? — Jaz se ga tako bojim!“

Mamica mu je dala znamenje, naj bo tiho, in pritislila ga je k sebi tako krčevito, kakor da bi se zbala za njega, kakor da bi ga hoesela ubraniti pred hudim možem.

Mož v črni dolgi sukni pa je stikal v sobi dalje po predalih in brskal med papirjem, kakor da bi hotel kaj najti.

Mirko je bil še vedno pri mamici v kuhinji. Kar naenkrat pa je skočil od mamicе in pogledal v sobo za možem, kaj dela. Videl ga je pri omari, ko je ravno odpiral predal, v katerem so bile njegove stvari, obleka in igrače. Takoj je skočil nazaj k mamici, oprjel se jo je krčevito in vprl pogled v njo proseče ter glasno zajokal.

„Mamica, pogledj... kako radoveden je — mož. V mojem predalu brska... konjička mi bo vzel...“

Iz sobe pa se je, čul zamolk el smeh tujega moža.

Skoraj nato je prišel bradati mož v kuhinjo. Vnovič je vse pre-gledoval in prešteval. Zapazil je v

kotu malega psička, Mirkovega ljubljence Čujka. Šel je k njemu, kakor da bi ga hotel vzeti. Čujko se je stisnil najprej v kot, potem pa začel glasno lajati. Mamica je stala nepremično, srepo je zrla v steno in boleden izraz se je pojavil na njenem licu. Mirno je gledal sedaj tujega moža, sedaj se je ozrl na mamico, sedaj na Čujka. Kaj, če vzame bradati mož njegovega ljubljence. Zakaj je mamica tako žalostna? Zbal se je vnovič; debele solze so se mu vpile po obrazu in zajokal je tako proseče, da je njegov jok pretresel tujega moža. Ovil se je okoli maminih nog in ihtel dalje tiho, vedno tišje in tišje.

Bradati mož pa je stopil k njemu in ga pogladil po glavi.

„Le nič se ne boj fantek!“ je rekel in nato pravi mamici nekaj, česar pa Mirko ni razumel.

Tuji mož je odšel.

Komaj je odšel, je glasno zaihtela tudi mamica. Mirko jo je vprašujoče gledal, privil se je k njej in tudi on se je razjokal; ni vedel zakaj, vedel je samo, da se joče dobra mamica, nekaj hudega se je moralo zgoditi in zato je tudi on jokal.

In vendar se ne more trditi, da bi bilo vzroka takemu ravnanju iskati v boljših sposobnostih importiranih nemških birokratov. Znano dejstvo je, da so naši ljudje nadarjeni in v uradniških službah izborna porabljeni; samo prilika se jim mora dati, samo poklicati jih je treba v nove stroke, ne pa odriivati jih na korist nedomačinom, katerih strokovne sposobnosti so, kakor uče izkušnje — prav milo povedano — uprav skromne.

Od leta 1899, ko se je uvedla institucija združnih inštruktorjev, so naše dežele pripadale uradnemu okraju združnega inštruktorja v Gradcu. Prvo leto je imel združni inštruktor za Kranjsko in Spodnje Štajersko pridodeljeno kot pomožno silo posebnega uradnika v Ljubljani, ki pa je imel jako pičlo odmerjeno plačo. Zgodilo se je to pač zategadelj, ker drugega izhoda tedaj saj še ni bilo celo za malo skropulozno gospodo pri visoki vladi, kajti gospodje, ki so bili prva leta združni inštruktorji v Gradcu, slovenskega jezika tudi za "uradne potrebe" niso umeli. No, tretje leto obstanka združnega inštruktorijata v Gradcu so odsvolili tudi to pomožno silo za slovenske dežele. Združnim inštruktorjem je bil pridodeljen drugi uradnik, ki je za silo umel slovenski jezik. To se mora priznati nemškemu birokratom, da se lotijo učenja našega jezika, ako vidijo, da si s tem pomagajo dalje. Tako se je tudi g. dr. Blodig, ki je postal naslednik dr. Rollerja in dr. Ruckerja, vrgel na učenje slov. jezika, in je danes slovenskega jezika razmerno dobro vešč v govoru in pismu. No, da jezika ne more govoriti tako, kakor rojen Slovenec, je jasno; to pa je za združnemu inštruktorju neobhodno potreba, ker njegov poklic zahteva, da stopa v neposredno dotiko z obrtniki ter jim v poljudni obliki pojasnuje koristi in potrebe stanovskega organiziranja in snovanja gospodarskih naprav. Izpopolniti se v tem oziru v slovenskem jeziku, mu bo v bodoče tem manj mogoče, ker se mora hkratu privaditi laščini, ki mu je isto tako neobhodno potrebna, ker njegov novi delokrog obsega tudi laške obrtnike.

Toda o jezikovni sposobnosti združnega inštruktorja le mimogrede, da se nam ne bo očitalo neobjektivnosti. Kar pa se nam spriči teh dejstev zdi važno poudarjati, je okolnost, da vlada rajši išče ljudi, ki se morajo kar dveh jezikov učiti na novo, kakor da bi pritegnila za posle združnega inštruktorja domačine. Vsako sredstvo ji je dobrodošlo, da le more seči po Nemcih, jih spravljati v službo v naše dežele ter tako polagati kamen za kamnom k stavbi nemškega mostu do Adrije! Ne vemo, kaj poreko Italijani k takemu ravnanju, mi za svoj del najodločnejše protestiramo proti temu početju.

Naša ogorčenost je tembolj upravičena in tembolj utemeljena, ker se s takim postopanjem napravlja na

drugi strani dobri stvari sami nepregledno škodo. Poudarjali smo že, da importirani tuji uradniki ne poznajo razmer v deželi v zadostni meri, poudarjali smo da nimajo pravega umevanja za specialne potrebe naših krajev ter da jim prizadeti krogi ne prinašajo potrebnega zaupanja. Posledica tega je, da je uspešno in plodonosno delovanje združnega inštruktorja v naših krajih naravnost nemogoče. Položaj obrtnega združenstva v naši deželi je najboljši dokaz za naše trditve. Tako slabo razvite so obrtne zadruge v malo kateri deželi, kakor na Kranjskem. To velja pred vsem glede števila obrtnih zadrug, katerih je na Kranjskem v primeru z drugimi deželami silo malo. Dočim je na Štajerskem bilo leta 1902 obrtnih zadrug 353 na Koroskem 90, na Tirolskem 310, je bilo na Kranjskem leta 1902 komaj 42 obrtnih zadrug, in od tedaj se je število dvignilo komaj za 5 novih zadrug. V političnem okraju postojnskem še danes ni nobene obrtne zadruge, prav tako v političnem okraju kranjskem ne. Pri tem pa se ne gre samo za število, v poštev je vzeti tudi, kako obstoječe zadruge poslujejo. V tem pogledu so uspehi še slabši. Komaj četrtina obrtnih zadrug na Kranjskem redno posluje, ostale so več ali manj le na papirju. Mesto, da bi bili združni inštruktorji tekem let skušali izboljšati temelj obrtne organizacije, zasnovali obrtne zveze, ki vsled slabega stanja obrtnih zadrug seveda ne more uspešno delovati navzlic najboljši volji zvezinega vodstva. Je pač tako, če se prične zidati hišo pri strehi!

Toda združni inštruktor ni poklican le, pomagati pri snovanju obrtnih zadrug ter podpirati jih s svetom in dejanjem pri poslovanju. Obrtnih zadrug pravi pomen je, zbrati obrtnike posameznih strok ter obuditi v njih stanovsko zavest. Ko pa je organizacija ustvarjena, je zidati dalje in zanimati obrtnike za gospodarske asociacije, za snovanje kreditnih, surovinskih, prodajalnih, proizvajalnih zadrug. Kdor pozna le nekoliko razmere v deželi nam pritrdi, da se je v tem pogledu v naši deželi celo najpotrebnejše opustilo. In vendar bi se dalo z našimi obrtniki tako lepo delati!

Tem gravaminom bi lahko pridejali še druge, vzemimo le opustitev raznovrstnih poučnih priredb in blagotvornih naprav, pokazali bi lahko z vzglednim in plodonosnim delovanjem združnih inštruktorjev na Češkem, kaj vse mora storiti združni inštruktor, ki ima zaupanje pri obrtnikih, sodimo pa, da to, kar smo navedli, dokazuje dovolj, da od združnih inštruktorjev, ki prihajajo od drugod k nam, sodeč jih po dosedanjih uspehih, ni pričakovati plodonosnega delovanja za naše obrtništvo.

Pri koncu smo in pravimo: Obrtne zadruge ter gospodarske asociacije obrtnikov se bodo v

naših krajih le tedaj razvile, ako dobimo za slovenske dežele lastnega inštruktorja, ki bo domačin in kot tak poznal razmere v deželi ter imel zaupanje pri obrtnikih. Apelliramo za to na gospoda trgovinskega ministra ter ga prosimo nujno, da ustrezne upravičenim zahtevam našega obrtništva!

R. K.

Pismo iz Hrvatske.

(Splošni položaj.)

V Zagrebu, 26. julija.

Hrvatska kriza traja še vedno. Zaman čaka vsa naša javnost na imenovanje nove vlade t. j. trojice sekciskih predstavnikov. Koalicija se je sprizajnila — četudi težko — z željo krone, da grof Pejacsevich ostane na banski stolici. On naj bi bil posredujoči zaupnik krone, ki bo pazila nad "nezanesljivimi" novimi elementi. Ali za vse druge osebe vlade je mislila koalicija, da ji je vsled pakta z grofom Pejacsevichem prepuščena popolna pravica inicijative in predlaganja. Zato je takoj predložila trojico za sekciskih predstavnikov, a to ne iz svojih parlamentarnih krogov, ki tvorijo našo avtonomno vlado. Toda, kakor se vidi sedaj, kroni in drugim faktorjem ni dovolj ban Pejacsevich, temveč bi radi imeli tudi v sekciskih predstavnikih popolnoma svoje ljudi.

Zoper dr. Rojca, ki je predlagan za resort bogoslovja in nauka, pričela se je tudi klerikalna gonja z naškošofom Posilovićem na čelu. Dr. Rojci ni njihov, in je že zategadelj nevaren. Grebli so po njegovi preteklosti, a ker je neskaljenega značaja niso mogli ničesar najti proti njemu, razun disciplinarnih preiskave, s kakršnimi je plačeval grof Khuen svoje "prijatelje".

Da pa postane še večje strašilo, pred katerim se bodo tresla tudi ona najvišja gospoda, prišli so nasprotniki našega naroda na dan z jugoslovanskimi konspiracijami, ki jih baje goji v svojem srcu hrvatsko-srbska koalicija. Oni najvišji faktorji, katerim služi dunajski komisar ministrski predsednik Wekerle, dajejo namreč mali Hrvatski večjo politično važnost, kakor morda mi sami. Znamenitost našega položaja na jugu monarhije znajo prav ceniti šele tedaj, kadar jim kdo javi, da se tudi ta tradicionalni narod nekaj "punta," t. j. zahteva svoje. In potem zopet sledi v takšnem slučaju tista stara avstrijska politika, ne da bi računali z našimi razmerami, da bi nas vsaj nekoliko zadovoljili, da se tako razprši vsaka mogočnost kakšne fantazije, ki bi morda škilila preko meje te monarhije, temveč s svojim postopanjem še bolj podžigajo tudi najmirnejše, najlojalnejše elemente. Seveda elemente pošteno, rodoljubne, ki hodijo za interesi svojega naroda.

Žalostna prikazen v tej krizi je tuja služba frankovaške stranke, ki mora biti sedaj vsakomur jasna. Kakor je dr. Frank pod starim madžaronskim režimom igral komedijo z

"načelno" opozicijo, dokler je užival vse dobrote tega režima, a udarjal je edino na pošteno, narodno opozicijo, tako tudi sedaj nudi svojo roko v pomoč starim madžaronskim spletakarjem, ter s svojimi perfidnimi denuncijami daje hrane najhujšim sovragom našega naroda. "Največji Hrvat", kakor ga zovejo njegovi zaslepljeni pristaši, denuncira svoj narod (njegove delegate), uprav po naročilu, v najtežjem času, češ, da je "veleizdajalski", da nazdravlja kralju Petru kot "jugoslovanskemu kralju"! Tako se je namreč glesila argosovščina, ki je prišla iz Dunaja v "Hrv. Pravo" o banketu srbskega poslanika Vučića, katerega banketa so se baje udeležili tudi poslanci naše koalicije.

No zato se je nad dr. Franka in njegovo glasilo vsula vsa sila našega javnega mnenja. Že 14 dni se mora "Hrv. Pravo" prati pred upravičeno jezo vseh poštenih ljudi. Da dr. Frank odvrne od sebe vso ostrino te jeze, iznašel je novo afero proti predsedniku hrv. sabora dr. Medakoviću. Ta je namreč v intervjuju z dopisnikom ogrskega brzojavnega urada v najbližji obliki kritikoval najnovejše postopanje Frankove stranke, ki se je v prvi seji novega sabora izjavila pripravnim, da podpira koalicijo v rušenju madžaronskega sistema, a sedaj, ko bi morala koalicija pristopiti resno na delo, družji se Frankova stranka z Khuenovo gardo v motenju vsakega poštenega dela koalicije. Vsled tega so izjavili zagrebški poslanci stranke dr. Franka, da bodo pred sestankom sabora sklenili, ali morejo še nadalje ostati v predsedniškem birou in sploh občevati s predsednikom M. Medakovićem, dokler ne prekliče te svoje izjave češ, da je s tem "prekršil" svojo dano besedo, da bo nepristranski napram vsem strankam. Dr. Medaković je seveda dal tako besedo kot predsednik sabora, a Frankovci bi sedaj radi, da bi tudi izven sabora kot politik molčal na vse njihove neslanosti in ruvanja, naperjena proti opoziciji.

Vzpričo takega postopanja odnošajev med frankovci in koalicijo se zdi, da bo nemogoče vsako pozitivno delo v saboru. Koalicija šteje namreč skupno z disidenti 39 poslancev, madžaroni, ki sicer ne tvorijo več stranke, imajo še 30 mandatov, frankovci pa 19. Od madžaronskih mandatov ne bo verificiranih kakih 10; s tem bi se seveda razmerje glasov spremenilo v korist koalicije, ki bi si tako pridobila večino. Dotlej pa se, kakor mislim, ne bodo niti frankovci niti ostanki madžaronov upali zavirati v saboru pozitivno delo hrv.-srbske koalicije.

Frankovci se že sedaj umičejo, ker vedo, s kako napetostjo pričakuje narod delovanje sabora. Kakor so v prvem zasedanju sabora bili prisiljeni po javnem mnenju, da so podpirali one, ki so jih še včeraj označevali za izdajice, tako bodo tudi sedaj pazili na to, da ne zaigrajo v svojih vrstah zadnjo iskro zaupanja.

Razgovori s srbskimi parlamentarci.

(Konec.)

Belgrad, 23. junija.

—ut. Kakor sem obljubil, dodajam svojim razgovorom s srbskimi parlamentarci svoj komentar, ali najprej objavim še mnenje g. Dragutina Ilića, književnika in kvestorja narodne skupštine o carinski vojni. G. Ilić stoji v neprestanih stikih s poslanci vseh strank, k njemu prihaja "pop i djavo" (duhovnik in hudič), kakor se je izrazil neki poslanec in v njegovi sobi se o dnevnih političnih vprašanjih debatira skoraj toliko kot v skupštinski dvorani in zato ni brez interesa slišati tudi njegovo mnenje o carinski vojni, ki je danes najaktualnejše vprašanje v Srbiji. G. Ilić mi je rekel:

"Moja stroka ni politika, nego lepa književnost, ali zanimam se kot državljani in kot patrijot tudi za politična vprašanja in smatram, da je carinska vojna z Avstro-Ogrsko bolja od takih trgovinskih pogodb, ki smo jih sklepali s sosedno monarhijo od leta 1880. pa do danes.

V carinski vojni, ki se vodi med dvema državama, od katerih je ena agrikulturna, a druga industrijska, izgubi prva lahko mnogo, a druga izgubi vse. Taka vojna lahko mnogo koristi državi, ki nima domače industrije, ker izzove naskupičevanje sirovin, ki se ne morejo izvažati, državno in privatno inicijativo na povzdigo domače industrije.

Iz ekonomskega stališča more carinska vojna samo donesti do emancipacije od ekonomske-trgovinske odvisnosti od Avstro-Ogrske, a Srbija more šele ekonomsko oslobodena postati ono, kar je njena zadača: Piemont ne samo Srbstva nego celega slov. juga.

Iz vseh razgovorov, ki sem jih v "Slovenskem Narodu" priobčil, se vidi, da me za sedaj največ zanima carinska vojna. To tudi čudno ni, ker to je danes najaktualnejše vprašanje v Srbiji. Vidi se pa tudi iz odgovorov vseh parlamentarcev, s katerimi sem govoril, da stojijo vsi na stališču: dalje se ne more in ne sme popuščati. Srbiji je stalo do tega, da sklene z Avstro-Ogrsko trgovinsko pogodbo, ali ona noče prodati za to pogodbo svojega dostojanstva slobodne kraljevine, nego rajše sprejme vrženo ji rokavico in vstopi v carinsko vojno, kakor da bi se ponizala in kupila svoje topove tam, kjer to želi tuja država, ki ni prijateljica Srbije.

Tako je splošno razpoloženje v Srbiji in ni človeka, ki bi rekel: pa kupimo škodeve topove, samo da dobimo trgovinsko pogodbo.

Avstro-Ogrska kmalu sprevidi, da ne opravi v Srbiji ničesar s provokatoričnimi svojimi zahtevami. Topov Srbija ne bo kupila v Avstro-Ogrski,

Dalje v prilogi.

Osvetnik.

Zgodovinska povest.

(Dalje.)

"Za zobe sem si privezal dva tenka odrezka kože. Napel sem jih kar se je dalo, kakor struni, in to premeni človeški glas, da ga skoro ni spoznati."

"A čemu si se tako našemil in čemu si igral z menoj to komedijo?"

"Iz dobro prevdarjenih nagibov, moj milostivi gospod," je odgovoril Luka. "Prvi je bil ta, da sem Vam hotel pokazati tiste svoje zmognosti, ki jih doslej niste poznali. Če sem Vas mogel skoro pol ure varati in Vas z namigavanji pripraviti do tega, da ste posredno izdali svoje najtajnejše namene — opravil bom kaj takega še veliko lažje pri Adamu Kolovškem in Andreju Bosiu. Drugi nagib pa je bil ta, da sem Vas hotel posvariti in Vam dokazati, da ste storili veliko nepremišljenost, ko ste me s svojim naročilom poslali k židu Aronu. Svojih tajnosti naj človek ne zaupa niti Bogu, niti hudiču, niti grofu. Žid bi se bil gotovo s kako neprevidno besedo izdal; Adam Kolovski in Bosio bi jo bila popadla in

če treba z batinami prisilila Žida, da bi jima vse povedal, kar sploh ve."

"Žid torej ničesar ne ve?" je hlastno vprašal Kristof, ki je uvideval, da ima Luka prav.

"Če kaj ve ali če ničesar ne ve, to je zdaj že vseeno," je menil Luka in popravljal voščeno masko z dolgo brado. "Glavno je, da ne more ničesar povedati."

"Torej misliš ti sam nastopiti kot žid Aron in obravnavati z Adamom in njegovim prijateljem?"

"Sam, milostivi gospod; name se lahko zanesete."

Kristof je še vedno nekoliko omahoval, končno pa je vendar pritrdil Luki.

"Bodi torej. A povej mi Luka, ali res trdno upaš, da izvašiš iz Adama in iz Andreja tajnosti, ki jih hranita v svoji duši?"

"Največjo tajnost vsakega človeka je lajlajlje uganiti. Ugane se po tem, da žrtvuje človek zanjo tudi svojo čast, ki jo sicer skrbno varuje in brani. Lačnemu treba hrane, žejnemu pijače. Poiščite, kar je kakemu človeku v gotovem času najbolj treba in že poznate njegovo tajnost."

"Mar misliš, da bodeta Adam

in Andrej za denar prodala svojo čast?"

"Če sta jo zaigrala na koeke, zakaj bi je ne prodala za gotovo plačilo?"

"Ah, kako podli so pač ljudje," je bolešno zavzdihnil Kristof.

"To je pa resnica, milostivi gospod," se je smejal Luka in gledal svojega gospodarja tako porogljivo, da bi bil gotovo dobil izdatne batine, če bi bil Kristof zapazil te poglede.

Trkalo na hišnih vratih je zapelo in čulo se je tudi govorjenje.

"Prišla sta sovražnika," je peticno rekel Luka. "Zdaj je treba zbrati vse moči. Milostivi gospod, stopite tu v sosedno sobo, sedite za mizo in glejte napremično na vrata. Ne čudite se ničemu; naj se zgodi karkoli, Vi se ne smete premakniti in niti en vzdih ne sme priti čez Vaše ustne. Če bi Vas celo pokazal sovražnikoma, se ne smete ganiti."

Kristof je se nekoliko obotavljal. Rad bi bil vedel, kaj da Luka name-rava, ali trkalo na hišnih vratih je zopet zapelo in Luka je hitel iz sobe.

Kristof je odmaknil zaveso, ki

je zakrivala vrata in je vstopil v sosedno sobo. Komaj je utegnil se ozreti po sobi in za vse slučaje pripraviti svoje orožje, ko je že čul po stopnicah korake. Luka je pripeljal Adama Kolovškega in Andreja Bosia v svojo sobo.

"Sedita, gospoda mlada, sedita," je sladko dejal Luka in ponižno primaknil dva stola. "In zdaj prosim izkazita mi izredno čast in mi povejta, s čim vama zamorem poseči jaz, ubogi in od vsega sveta zaničevani starček."

Adam in Andrej sta si bila očitno napila poguma, da sta se upala prestopiti prag židovske hiše, v kateri je po občnem mnenju prebival čarovnik. Viteškega orožja nista imela pri sebi, pač pa debele palice in za pasom nože.

"Čemu vprašuješ, sin Luciferjev," je surovo kričal Bosio, ne da bi se vsedel. "Prišla sva, da te zadaviva, da te obesiva ali da te razsekava na drobne kose. Si-li pripravljen?"

"Plemič Bosio — kogar vi običete, ta mora biti vedno pripravljen na taka presenečenja, kakor jih meni obetate," je z resnim povdarkom odgovoril za Žida preoblečeni Luka.

"Dobro si odgovoril, stari čarovnik," se je smejal Adam. "Ker poznaš mojega prijatelja, poznaš gotovo tudi mene in najbrž tudi slutiš, po kaj sva prišla. Povej brez ovinkov: ali nama moreš posoditi toliko zlata, kakor ga potrebujeva?"

"Posodim vama lahko nekaj denarja," je menil Luka, "ali saj nas poznate, Žide, da ne damo denarja iz rok, dokler nimamo zagotovila, da ga dobimo tudi nazaj. Mene tu v Ljubljani vse zaničuje, sovraži in preganja; ljudje me tepo, kjer se prikažem ali vsaj pljujejo name — ali je čuda, če pri svojih kupčijah zahtevam zanesljivega varstva?"

"Mislim, da je najboljšje varstvo moja viteška beseda," je ošabno rekel Andrej Bosio.

"No, če je viteška beseda tako zanesljiva, pa jo dajte tistima dvema duhovnikoma, ki hočeta od vas denar in ne bo vama treba delati pri meni dolga."

"Ne bodi nesramen, Žid, drugače se znaš hitro preseliti k svojim prednikom in prorokom," je grozil Adam. "Povej, če nama posodiš denar, ki ga potrebujeva?"

(Dalje prih.)

ne go tam, kjer njeni strokovnjaki mislijo, da so topovi dobri. Orožje je draga stvar in ako se že morajo izdajati zanj ogromne vsote, potem se gleda tudi na to, da se dobi dobro orožje. Srbija ne kupuje topov za to, da bi z njimi v mirnem času paradirala, nego za to, da bi z njimi v službi vojne branila svoje samostalnost. Škodovi topovi za take reči niso pripravni — to je mnenje srbske strokovne artiljerijske komisije — in zato jih Srbija ne vzame na noben način.

S tem mora Avstro-Ogrska računati in zato naj s svojo zahtevo — da Srbija kupi Škodove topove — enostavno podleže, ali pa naj vztraja pri njej, ako misli, da je radi ene tovarne vredno voditi s Srbijo carinsko vojno. Srbija je popuščala dosti dolgo, tako, da so mnogi bili že zlovoljni radi vladnega popuščanja. G. Jaša Prodanović, eden najvplivnejših poslancev iz grupe mlajših radikalcev, ki so za vladno stranko v skupščini najmočnejša stranka, ni zadovoljen s popuščanjem vlade, ker smatra, da se je šlo s tem popuščanjem predaleč. Tudi druge stranke nikdar ne bi privolile v to, da se še nadalje popuščata in zato je vladni položaj v tem vprašanju zelo lahak, ker se ji ni treba bati, da bi našletela na opozicijo v tem vprašanju.

Drugače je iz Avstro-Ogrske. Veliko vprašanje je, bodo-li avstro-ogrski industrijalci mirno trpeli, da se radi ene tovarne nanaša ogromna škoda celi avstro-ogrski industriji.

Srbija ne more več popuščati, ker mora čuvati svoj ugled in svoje dostojanstvo slobodne države, ali Avstro-Ogrska lahko odneha in opusti svojo zahtevo, da Srbija kupi Škodove topove. V Srbiji prihaja v vprašanje dostojanstvo države, a v Avstro-Ogrski samo koristi ene tovarne.

Pri takem položaju mislim jaz, da se kmalu doseže sporazum in da se še v teku tega leta zaključi med Srbijo in Avstro-Ogrsko trgovinska pogodba.

Vsi opozicijski poslanci, s katerimi sem govoril, so naglašali, da bo njihova opozicija vedno ostra. G. Pavle Marinković, konservativec, je celo izjavil, da je njegova maloštevilna stranka nasprotna celemu novemu režimu, ki je ustvarjen z 11. junijem. Oziroma, konservativci režimu samemu niso nasprotni, ali zahtevajo, da narodna skupščina preklicuje svojo zahvalo izvršiteljem dogodka od 11. junija 1903. Ali konservativci se ni treba bati ne vladi in ne novemu režimu, ker je ta stranka premaloštevilna, da bi delala komu skrbi. Vlada bo imela največ neprilik s samostojnimi radikalci, ali tudi ti ne bodo preveč nevarni, ker razpolaga vlada z dosti močno večino in bo lahko delala.

G. Jaša Prodanović je naglasil, da namerava vlada g. Pašiča spremeniti tiskovni zakon in zakon o zborovanjih, ali to ni verjetno. Sicer je istina, da se morebiti nikjer v toliki meri ne zlorablja tiskovna sloboda, kakor ravno v Srbiji, ali pri vsem tem je bolje, da ostane tisk tudi nadalje sloboden, ker ton, katerega se časopisje drži, ni odvisen od tiskovnega zakona, nego od časnika in v ako tem ugaja surov ton, uporabljali ga bodo vedno in naj je tiskovni zakon še tako strog. Sicer se pa samo nekateri belgrajski listi poslužujejo v napadih surovega tona, a v večini je časopisje vsaj v tem pogledu dobro, a izjem se dobi povsod.

Iz odgovorov srbskih parlamentarcev — govoril sem z njimi v času obstrukcije — se je moglo razvideti tudi to, da obstrukcija ne bo dolgo trpela, nego da se doseže med starimi in mladimi radikalci sporazum. V tem zmislu se je izrazil g. Mika Popović, predsednik staro-radikalnega kluba in g. Jaša Prodanović, samostojen radikalec.

To se je sedaj tudi zgodilo. Stari radikalci so odnehali in potrdijo volitve v radniškem okrožju, a samostojni radikalci so že opustili obstrukcijo.

To je bilo najpametnejše kar so mogli storiti eni in drugi radikalci! Skupščina sedaj čez nekaj dni konča svoje delo in odide na počitnice, kar bo prvič v zgodovini ministri in poslanci

ker pri tej tropični vročini, ki v Belgradu vlada, zahajati v narodno skupščino — no ...!

Spremembe pri višji generaliteti.

Dunaj, 27. jula. Nadvojvoda Oton je vsled bolezni odločil vrhovno nadzorstvo nad kavalerijo. Na njegovo mesto je imenovan podmaršal Rud. vitez Brudermann, poveljnik 11. voja v Lvovu. Za poveljnika 11. voja pa gre v Lvov doseđani poveljnik zagrebškega voja podmaršal K. grof Auersperg.

Ogrsko-hrvatski drž. zbor.

Budapešta, 27. julija. Zbornica je razpravljala o finančnem zakonu za leto 1906. Rumun Maniu je izjavil, da njegova stranka odklanja predlogo, ker nimajo zaupanja do vlade. Narodnosti ne zaostajajo glede patriotizma za Madžari. Pripravljeni so za vse žrtve v interesu monarhije in Ogrske, toda niti Avstriji niti Ogrski ne moreta biti narodnostni države. V podobnem zmislu se je izjavil posl. H o d ž a. Odgovarjal jima je ministrski predsednik dr. Wekerle ter izjavil: Mi hočemo neodvisnost države, njen narodni značaj in njeno nerazdeljivo enotnost zagotoviti. S poslanci narodnosti ni mogoče sporazumljenje, pač pa z rumunskim, srbskim in slovaškim narodom. — Finančni zakon je bil nato v splošnem in v podrobnem sprejet. — Potem se je začelo razpravljati o predlogi glede koncesioniranja električne lokalne železnice Požun-avstrijska meja. Predloga se je vrnila gospodarskemu odseku.

Iz srbske skupščine.

Belgrad, 27. julija. V današnji seji sta se prečitala dva kraljeva ukaza glede zakonskega načrta, v katerem se vlada pooblašča, da sklene začasne trgovinske pogodbe z inozemstvom, nadalje glede predloge finančnega ministra, ki prosi za dovolitev 500.000 dinarjev kredita, da najde nova pota in trge za izvoz srbskih produktov. — Soc. demokratični poslanec L a p č e v i ć je opozarjal, da se je na Ruskem z razpustom dume zgodilo državno hudo delstvo. Vprašal je predsednika, ali hoče v imenu skupščine izreči ruskemu narodu in dumi simpatije; ako ne, stori to on sam v imenu svoje stranke s klicem: „Živela ruska revolucija!“ — Podpredsednik skupščine višji duhovnik Gjuric je zaklical: „Živelo rusko carstvo!“

Po razpustu dume.

Kaj je poročal Stolypin carju?

Petrograd, 27. julija. Ministrski predsednik Stolypin je bil včeraj pri carju, da mu poroča o položaju v državi. Rekel je, da je dobil po razpustu dume od vseh strani Rusije poročila, ki dokazujejo, da razpust ni povzročil posebnega razburjenja ter upa, tudi v bodoče ohraniti mir in red v državi. Zveza vseh zvez je sklenila za sedaj še mirno čakati, kako bo razpust vplival na deželo, ker med poštnimi in železničarskimi uradniki ni nikakega veselja za štrajk. Razen tega je dobila vlada skoraj ves revolucionarski odbor v Petrogradu in Moskvi, kakor tudi zelo važne njihove spise v svoje roke, vsled česar bo lahko revolucionarjem prečrtala račune. Med zajetimi spisi je tudi oni, ki pove, kako se je milijon rubljev, ki je bil prirupan v društvu za medsebojni kredit, razdelil med revolucionarje.

Mir pred viharjem.

Berolin, 27. julija. Iz Petrograda se poroča „Voss. Ztg.“: Vlada bi napravila veliko napako, ako bi se dala premotiti po sedanjem miru. Ni dvoma, da stojimo pred izbruhom novega revolucionarskega viharja, kakršnega še ruska država ni videla. Ali bo ta orkan izbruhnil čez dva dni ali čez dva tedna, tega ne vemo, najbrže tega ne vedo niti prireditelji te najnovejše tragedije sami ne. Toda vihar pride na vsak slučaj. Sedaj je triumf radikalizem in ako splošni štrajk ne izbruhne danes ali intri — za njegove priprave se

vztrajno dela popolnoma tajno — njegov izbruh je le vprašanje čisto kratke dobe.“

Razpust dume in nemška vlada.

Moskva, 27. julija. V „Ruskija Vjedomosti“ je priobčil nemški konzul Kohlhaas dopis, v katerem proglašča vest, da je v Petrograd dvor došla iz Nemčije brzovjavka, v kateri se ruski vladi čestita na razpustu dume, popolnoma izmišljena, ker take brzovjavke ni odposlal ne nemški cesar ne nemška vlada.

Državni svet.

Petrograd, 27. julija. Šestorica odličnih članov državnega sveta je odločila svoje mandate z motivacijo, da ni mogoče v Rusiji brez državne dume priti do pravega razvoja in do mirne rešitve za ruski narod, ker je sedaj do sestanka nove dume zakonodajstvo le v rokah eksekutivne oblasti.

Kandidati za ministrske službe.

Petrograd, 27. julija. Dosedanji poslanci dume Gučkov, knez Lvov (Tula) in knez Lvov (Saratov) so baje pri volji sprejeti ponujane jim ministrske službe s pogojem, da dobe portfeljev nebirokratje. Kakor poroča „Rječ“, prevzame Gačkov trgovinsko, knez Lvov (Tula) justično in knez Lvov iz Saratova poljedelsko ministrstvo.

Položaj v Moskvi.

Moskva, 27. julija. V okrožju Volokolamsk so izbruhnili kmetski nemiri. V Moskvi je našla policija tovarno bomb, mnogo razstreljiva in orožja. Šest oseb so zaprli. Vse moskovske časopise, med njimi večkrat celo „Novoje Vremja“ takoj zaplenjajo, ko dospejo na kolodvor.

Nemiri v Odesi.

Odesa, 27. julija. Izmed ranjenih pri zadnjih izgređih sta dva Žida umrla v bolnišnici. Da se nemiri ne ponove, so policaji mrtveca ponoči pokopali. Na povelje vrhovnega gubernatorja so zaprli celi židovski brambni odbor, ki je pod pretvezo lastne obrambe gojil zarote in revolucijske načrte.

Ženski policaji.

Petrograd, 27. julija. Pri tukajšnji policiji se je ustanovil oddelek ženskih tajnih agentov. V službo je sprejetih 50 žensk, ki imajo nalogo, opazovati revolucijsko gibanje med žensstvom. Ker so ženske v takih zadevah zaupljivejše kot moški, ne bo jim težko zvedeti za vlado važnih tajnosti.

Angleško-nemško „prijeteljstvo“.

London, 27. julija. V Kapstadtu so zaprli več angleških podanikov, ker so vstašem v Nemški Afriki prodajali in tudi brezplačno delili orožje in streljivo.

Dopisi.

Iz Ilirske Bistrice. Ljudska veselica v Ilir. Bistrici, dne 22. t. m., katero je priredilo telovadno društvo Sokol v Ilir. Bistrici na prostornem vrtu hotela „Ilirija“, je uspela v vsakem oziru zelo dobro. Obe narodno prebujeni vasi Trnovo in Ilir. Bistrica ste pokazali praznično lice; hiše so bile okrašene z zastavami in tudi na zvonikih obeh cerkva so vihrale mogočne trobojnice. Zjutraj ob prihodu vlakov je igrala godba pešpolka Grof Jelčić št. 79 z Reke in sicer pri onem iz Ljubljane skladbo „Triglav“ pri onem z Reke pa „Lijepa naša domovina“. Došle goste Sokolska društva iz Voloskega-Opatije, Sušaka, Novega mesta, Postojne, ki so stopila v vrsto, pevsko društvo „Lovo“ iz Opatije, glasbeno dramatično društvo iz Voloskega-Opatije, pevsko društvo „Istarska vila“ iz Kastve, društvo sv. Mihaela iz Rubešev, „Jadransko vilo“ iz Sušaka, Čitalnico iz Mihotičev, dalje zastopnika slov. „Sokolske zveze“ iz Ljubljane in pevsko društvo „Postojna“ iz Postojne in druge goste — je pozdravil na kolodvoru z jednatimi besedami starosta „Ilirskega Sokola“ br. S a m s a, naglašajoč velik pomen današnje slavnosti. Odgovarjali so mu v kratkih prisrčnih besedah staroste iz Voloskega-Opatije br. dr. P o š č i ć, iz Postojne br. dr. P i k l, načelnik „Primorskega Sokola“ brat Dolhar in predsednik društva sv. Mihaela iz Rubešev. Gromoviti „Živio“ in „Nazar“ klici so sledili temu nad vse navdušenemu in prisrčnemu sprejemu, na kar so odkorakala društva in mnogoštevilni gostje med sviranjem godbe

in pokanjem topičev preko Trnovega v Ilir. Bistrico. Županstvo v Trnovem je postavilo pri vhodu v vas krasen slavolok, za kar bodi izrečena na tem mestu trnovskemu županu g. Perkanu prisrčna zahvala. Pri orjaškem iz dveh piramid s hodnikom čez cesto obstoječem slavoloku se je zbrala velika množica ljudstva, ki je nestrpno pričakovalo prihoda vrlih Sokolov. Tu jih je pozdravil v imenu občine vrli naš bistriški župan br. T o m š i ć, izražajoč veselje in nado, da se bodo mili gostje v gostoljubni Bistrici kar najprijetnejše počutili, na kar je nastopila vrta predsednica damskega veseličnega odbora gospa Marija K a g e r, pozdravljajoč jih presrčno v imenu polnoštevilno zbranega odbora in naglašajoč somišljenost naših narodnih dam s sokolsko idejo. Gdč. Jospina T o m š i ć e v a je v vznešenih besedah poudarjala veliko važnost sokolstva, tega cveta naroda, kot buditelja in stražnika narodne zavestnosti. Odgovarjali in zahvaljevali so se za prisrčni sprejem staroste br. dr. P o š č i ć, br. dr. P i k l, br. V o j s k a, načelnik br. D o l h a r in načelnik „slov. sokolske zveze“ br. D r e n i k. Navdušeno pozdravljeni in obširni s gostim dežjem duhtečih šopkov, ki so jih metale gospodične, stoječe na hodniku slavoloka, so odkorakali Sokoli in društva po Bistrici v hotel, ker je bil skupen zajutrek. Po skupnem obedu so si gostje razgledovali Bistrico in njene naravne krasote, ob 4. uri pa je bila javna telovadba, kateri je mnogoštevilno občinstvo prisostvovalo z velikim zanimanjem in navdušenjem. Vidno so ugajale točno izpeljane zagrebške proste vaje, katere je vodil načelnik primorskega „Sokola“ br. Dolhar; mnogo priznanja sta žela oddelka na drogu in bradlj, s posebnim zanimanjem pa je sledilo občinstvo piramidam, ki jih je izvajal Volosko-Opatijski Sokol. Popoldne so prišla še na vozovih društva „Košansko pevsko društvo“ iz Košane pod vodstvom vrlega nadučitelja g. G r a d a, tamburaško društvo in čitalnica iz Podgrada, čitalnici iz Zagorja in Knežaka ter mnogo ljudstva iz bližnje in daljne okolice. Vseh udeležencev je bilo približno 1500. Po telovadbi se je razvila živahna zabava, po paviljonih so prodajale naše vrle narodne dame vino, pivo, jestvine, šampanjca, razglednice in drugo, na prostornem plešišču se je vrtele mlado in staro pozno v noč, v zabavnem ribolovu, katerega dobitki so povzročevali mladini obilo veselja, se je pridno lovilo, pod senčnimi drevesi so se pa razlegale krasne pesmi, ki so jih pela razna hrvatska in slovenska društva. Umetalni ogenj je razsvetljeval s holma pod spretnim vodstvom br. B r i n š k a veselični prostor, na katerem je vse živahno vrvelo in drvelo. Med odmori so govorili razni govorniki; med drugim je govoril, tudi br. D r e n i k spodbujajoč mlade Sokole k vstrajnemu in resnemu delu, naglašajoč pomen telovadbe in razvijajoč v vznešenih besedah sokolsko idejo. Starosta br. dr. P o š č i ć je v svojem krasnem govoru poudarjal, da je Sokolstvo za Slovane sploh velikanskega pomena, kajti ono tvori nezarašni most k zbliznanju mnogih žalibog sedaj si še sovražnih slovenskih rodov. Ta prva sokolska veselica in prvi nastop „Ilir. Sokola“ je napravil globok vtis na naše mlado društvo, ki je izprevidelo, da se more s krepko voljo in vstrajnostjo doseči mnogo uspeha, narod je pa prišel do prepričanja, videč morda prvič složno delovanje različnih stanov, da je samo v skupnem delovanju mogoče kaj doseči. Da je pa veselica tako uspela, gre hvala v prvi vrsti našim narodnim damam, ki so bile takorekoč duša vsej prireditvi, ki so z neumornim trudom in požrtvalno vstrajnostjo delale priprave, prevzele prodajo po paviljonih in vstrajno ostale pozno v noč na svojih mestih. Dalje izreka odbor načelniku br. Severju iz Voloskega za njegov trud toplo zahvalo, nadalje Sokolu iz Ljubljane in Šiške za posojene zastave, grbe in napise, potem slavnemu občinskemu poglavarstvu v Voloskem za posojene zastave, vsem našim lesnim trgovcem za posojeni les, gozdnemu odseku v Ilir. Bistrici za brezplačno prepustitev smrek in vsem drugim, ki so se na ta ali oni način trudili, da je veselica uspela tako krasno. Pozdrave sta poslala „Sokol“ iz Ljubljane in starosta slov. sokolske zveze br. dr. Ravnihar iz Šmartna pri Litiji.

Glasovi iz Idrije.

Novi občinski zastop čaka mnogo važnega in nujnega dela. Začetki bo moral misliti na ustanovitev zavoda za stanovanje dijakov, kjer bi imeli pod primernim nadzorstvom nadomestilo za domačo hišo. Število zunanjih dijakov raste od leta do leta. To število bi bilo gotovo večje, ako bi imeli v Idriji zavod, kjer bi dobili dijaki za primerno ceno primerno zavetje. Občinski zastop bi storil prav, ako izbere poseben od-

sek, ki naj razmišlja o tem vprašanju, katerega realiziranje bo v blagor realni in občini.

Dijaško kuhinjo bi se tudi dalo združiti s takim zavodom. Kjer je mnogo uboštva, mora priti mnogo pomoči, da se dvigne v mladem človeku veselje do učenja in se mu omogoči in zagotovi napredek. Stari domači idrijski dijakovi so izvečine rudarji, ki jim je življenje težko. Sina pošljejo v realko z najlepšimi nadležami. Sin izdelava par razredov, potem ga naganjajo stari, naj gre k rudniku za pisarja, da si čim prej služijo svoj uborni kruhek, da ne bo njim treba skrbeti zanj. Takih slučajev je že več, ko je izstopil dijak iz II., III., IV. in tudi iz V. razreda ter je vstopil k rudniku za pisarja. Škoda je za take dijake, ki bi lahko z dobrim uspehom dovršili realko in prišli potem do boljše bodočnosti, nego je pisarska služba pri rudniku. Tako mlado življenje je pa za vedno prodano težkemu in slabo plačanemu delu. Tako življenje ostane brez veselja in upanja. Dijaška kuhinja bi pa odzvela domači hiši mnogo skrbi, ker bi bila staršem v podporo in realni mladini v veliko korist.

Dijaško podporno društvo ne more še za sedaj prevzeti te skrbi, ker mora v prvi vrsti dijake zalagati z učnimi knjigami in pripomočki, kar stane vsako leto mnogo denarja. Kar dar se podporno društvo gmotno učvrsti, bo imelo skrb, da preskrbi ubogim dijakom obleko in obutev. Za vse to pa sedaj še ni gmotnih sredstev; morala bi torej občina prisrčnoiti na pomoč, saj je nji gotovo ležeče na tem, da se izšola na mestnem srednješolskem zavodu v prvi vrsti idrijska mladina. A kje dobiti denarja?

P o d r ž a v l j e n e m e s t n e realke. To je tista rešilna pot. Občinski zastop naj se takoj poprime tega dela. Vsako odlašanje bi bilo neopravičljivo in škodljivo. Mesto daje vsako leto mnogo denarja, ki ga bo potem lahko porabljalo za druge svoje potrebe, tudi za to, kar smo omenili zgoraj. Županstvo naj pa vse preudari in premisli ter poprime s čvrsto roko na pravem mestu in ob pravem času. A v Idriji sami se ne bo dalo vse napraviti. Treba bo stopiti naravnost na Dunaj in potrkati na ta in ona vrata. Občinski zastop se ne sme strašiti nobenega dela in nobenega pota, da čim prej in čim ugodnejše reši to vprašanje. Država najbrže ne prevzame realke brez vseh obveznosti od strani občine. Zato je treba vso zadevo najprej temeljito premisliti. Morda bi se to dalo najlažje doseči, ako izvoli občinski zastop poseben odbor, ki se naj bavi s tem vprašanjem in potem stopi s konkretnimi predlogi pred plenum. Možno je, ki so prevzeli mandate v občinskem zastopu, so prevzeli tudi delo, ki je združeno s temi mandati. Predvsem pa je naloga gospoda župana, da se loti tega dela z vso odločnostjo in energijo.

Delavska stanovanja. Glede manjših delavskih stanovanj je v Idriji velika zadrega. Občini bo treba brez odlašanja skrbeti, da preskrbe ljudem človeška stanovanja. Naravnost žalostno je, v kakih nezdrukih, zaduhlih in vlažnih luknjah morajo stanovati nekateri rudarske rodbine. Ze s stališča humanitete je treba skrbeti, da se čim prej in čim izdatnejše odpmore temu nedostatku. Ako se izvede poddržavljenje realke, bo imela občina toliko denarja na razpolago, da bo tudi to pereče vprašanje lahko povoljno rešila.

Regulacija Nikave! Tako kličejo vsi Idrijčani. Tudi Oswald je krepko oglašal vmes. Najbrže zato, ker ne more videti vode. No, resnica je pa le, da se je treba poprijeti tudi regulacije Nikave, kar ni utemeljeno samo s higijeničnih ozirov, ampak kar zahteva tudi olepšava mesta.

Regulacijski načrt za mesto mora biti dogotovljen in uveljavljen. Nikjer se menda ne zida tako samovoljno kakor pri nas. Hiše ne stoji v vrstah, ta stoji tako, druga drugače. Temu je seveda kriva tudi neugodna lega mesta, a vendar bi se dalo z regulacijskim načrtom vsaj nekoliko poskrbeti, da bi bila zunanost ličnejša in modernejša.

Poslopje okrajne posojilnice bo kmalu dogotovljeno. Z lepo zgradbo, urejeno moderno in praktično, je mesto mnogo pridobilo. Spodaj bo imela svoje prostore posojilnica in davkarja, v I. in II. nadstropju pa so lepa stanovanja, s čimer je izdatno zmanjšano pomanjkanje stanovanj. Okrajni posojilnici gre vse priznanje, da si je zgradila tako lep dom sebi v čast in mestu v kras.

Dobrota — sirota. Pred zadnjimi občinskimi volitvami so napravili naši nemškutarji in klerikaleci v kazini shod, kjer so ropotali na vse pretege, a so se le blamirali. Eden izmed najglasnejših ropotcev je bil davčni kontrolor Zazula, svoje dni odločen liberalce, danes Oswaldov ljubljencev in morda še kaj drugega,

kar pristojni klerikalci. Zazula, ki zna računati, se je zagnal v g. Dragotina Lapajneto ter mu kot bivšemu županu očital stvari, ki jih gosp. Lapajneti ni mogel vtakniti v žep, ampak je izročil zadevo sodišču. Kontrolorju Zazuli so se tresle hlačice, kajti sodišče ne pozna neutemeljenega ropotanja, ki diši po častikraji. In čisto gotovo bi gospoda kontrolorja nekoliko „zašili“, kakor pravimo, da se ni gosp. Dragotin Lapajneti prejel z njim poravnal. To je lep čin usmiljenja in ljubezni do bližnjega, kakor jo uči božja beseda. Toda: dobrota je sirota. Razvaljeni Oswald, človek brez dostojnosti in plemenitejšega čuvstva, sede in napiše v „Slovenec“ notico, kjer se norčuje iz Lapajneti, ker je storil svojemu bližnjemu dobro delo. Iz tega se lahko učimo, da ne smemo klerikalcem nikdar in nikoli priznati. Brez vseh ozirov moramo take grde elemente izročiti roki pravice, kadar to zaslužijo. Kdor je do klerikalca usmiljen, ta je sovražnik samemu sebi. G. Zazula pa sedaj ve, kam ga je zapeljala Oswaldova družba. Od njega se je naučil zabavljanja, samo da se bolj neroden od velikega svojega mojstra. Ta se skriva soboto za soboto za imuniteto Naceta Žitnika, Zazula pa reglja na glas in sili v nesrečo! Ako hoče sebi dobro, naj se ogiblje Oswaldove bližine in naj prej pomisli, preden kaj izgovori.

Na obrtni nadaljevalni šoli otvorijo s prihodnjim šolskim letom poseben trgovski tečaj za trgovske vajence. Naši trgovci so te uvedbe jako veseli. Šolskemu odboru bo sporazumno z njimi določiti v tednu primerne šolske dneve (morda torek in petek). Zadruga trgovcev, ki ima dosti denarja, pa bo morala šolo podpreti s primernim vsakoletnim zneskom, da se trgovski tečaj lepo razvije, kar bo naši trgovini v največjo korist.

Zakaj imenujemo Oswaldovo zlobnogo? Berite zadnjega sobotnega „Slovenca“, pa nam boste vsi pritrdili, da govorimo prav, če imenujemo Oswaldovo zlobnogo. To se razvidi posebno iz notice, kjer piše o Ganglovem pouku petja na realki. Najprej trdi, da se je odzvel pouk petja gospodu Š. samo zaradi ene ure. Laž in zlobnost! Ali nismo pisali mi v „Slov. Narodu“, da navajamo samo en slučaj, da pa je bilo še dosti drugih nerednosti. Ali res hočete, da se vsa zadeva spravi popolnoma v javnost? Gospoda Š. pozivljamo s tem javno, da prepove zlobnemu Oswaldu se dotakniti še enkrat te zadeve, kajti le z ozirom na g. Š. vsa stvar se ni bila pojasnjena. Lahko mu bo pokazati, kake značajne je zbral zlobni Oswald okrog sebe. G. Š. bo vsaj vedel potem, s kakimi hinavci je imel opraviti. Dalje trdi zlobni Oswald v „Slovenec“, da Ganglov pouk petja ni zadosten. To je taka zlobnost in perfidnost, da si večje misliti ne moremo. Tako more le on pisati! Kdor čuti kaj časti v sebi, mora pritrditi, da se v takem tonu ne sme pisati niti v slučaju, da bi bila to resnica, najmanj pa, če si jo človek zmisli, kakor je to storil zlobni Oswald. No, pa ker že hoče zlobni Oswald zmožnost drugih kvalificirati, bomo pokazali bralecem „Slov. Naroda“, kak izboren katehet je on. O tem se je lahko prepričal škof sam pri zadnjem birmovanju v Idriji. Obiskal je našo ljudsko šolo in stavil otrokom sam neštevilno vprašanj v vseh razredih, a dobil ni niti enega odgovora. Nazadnje je škof poskusil na drug način; stavil je vprašanja tako, da bi bili otroci odgovorili samo z „ne“ ali z „da“. Pa tudi tu jo je skupil! Na vprašanje: „Ali vidimo angele?“ so mu kar povrsti odgovarjali z „nu“ (=da). Škof je bil zdaj v še večji zadregi. Hotel je otroke navesti na to, da se angelov ne vidi, ker so duhovi. Stavil je torej vprašanje: „Ali mene vidite otroci?“ A ti so mu zopet odgovarjali kar povrsti s „pa ne“ (=ne). Tedaj pa jo je škof odkuril iz šole in lahko je premišljeval o tem, kako priden katehet je zlobni Oswald. Če bi ga ne bil zadovoljil popolnoma pouk v krščanski nauku na realki, kake pojme bi bil imel škof o idrijskih katehetih! Toliko pa vemo, da je dobil tedanji realski katehet pri škofu 1. zlobni Oswald pa „drite“! Oswald naj torej drži svoj umazani jezik za zobmi.

„K poglavju o kolegalnosti“. Zlobni Oswald je v zadnjem sobotnem „Slovenec“ že zopet govoril o kolegalnosti. To je že ostudno. V tem so edini vsi Idrijsani. Kdo ne ve, kolikokrat je že šel Oswald k rudniškemu ravnateljstvu denuncirati svoje kolege. Cele deputacije je že spravil na dan, samo da bi bile uničile tega ali onega tovariša. In to zato, ker se niso dali od Oswaldove terorizirati, ker niso dopustili, da bi jim Oswald kar poljubno odvajal otroke od pouka in jih porabljal v svoje namene. O tem bi pač lahko govorili „Otmar in tovariši!“ In

tak človek očita drugim nekolegalnost! Ostudno!

Nekoliko odgovora. V zadnjem sobotnem „Slovenec“ me je neki anonimni klerikalni pisarček prav nesramno napadel, ker me je zaupanje volilcev poklicalo v občinski odbor ter mi po stari klerikalni navadi očital, da uživa moj sin Volf-ovo ustanovo. V odgovor naj navajam le-to, da me ni prav nič sram, ker ima moj sin to ustanovo; to pač le dokazuje, da je moj sin dober dijak, ker bi bilo škofijstvo ustanovo gotovo podelilo klerikalcu kakor že nešteto-krat, sicer je pa še veliko vprašanje, če so denar, ki ga je pokojni Volf naložil za ustanovo, nanesli skupaj sami klerikalci, zato tudi v ustanovni listini ni nikjer zapisano, da bi morali dobiti te ustanove sami klerikalci, še manj pa bi morali stariši dijakov radi te ustanove spremeniti svoje prepričanje. Ko je pred leti občinski svet v zvezi z dekanatom oddajal neko ustanovo, sem se jaz odločno potegnil za nekega klerikalnega dijaka, ker sem bil prepričan, da je bil potreben in vreden podpore. Ni mi bilo merodajno, kakšnega prepričanja je bil njegov oče.

Sploh pa svarim prijaznega dopisnika, naj ne bode preveč strasten, da mi ne bode treba zopet pri sodnji poizvedovati imen svojih obrekovalcev in denuncijantov kakor pred kakimi 6 leti.

Ivan Mohorič, obč. odb.
„Katoliškemu pevskemu zboru“
v album.

„Da kaj petja skup spravijo liberalci, morajo realci na pomoč, a zbor katoliške družbe samostojno nastopa in v kakem številu“. Sobotni „Slovenec“ z dne 21. julija l. l.

Na gori navedeno notico odgovorjamo sledeče:

Ker danes liberalci v Idriji nimajo drugega zbora kakor zbor delavskega bralnega društva, je gotovo, da ta opazka meri nanj. Radi tega hočemo vso stvar pojasniti. Pevski zbor del. bralnega društva obstoji že nad 20 let ter nastopa vsako leto s par koncerti javno, ali v kaki dvorani ali pa na javnem vrtu. Nismo si mislili, da je „Slovenec“ dopisun iz Idrije tako omejen, da dosega tega sploh opazil ni. Nastopil je omenjeni zbor samostojno prej, kot se je ustanovila katoliška družba in prej kakor se je sploh mislilo, da dobi Idrija svojo realko, torej je ta zbor deloval in še lahko deluje brez pomoči realcev. Tudi zadnji koncert bi se bil prav lahko izvršil brez njih pomoči; ker so pa realci hvaležni in morajo biti hvaležni delavskemu bralnemu društvu za marsikatero podporo (omenimo le svoto 1028 K čisti prebitek javne tombole podpornemu društvu), radi tega so tudi drage volje pri koncertu sodelovali.

Sicer pa prav dobro vemo, kje vas čevlji tišči.

Ker se pa že vtikate v pevski zbor del. bralnega društva (ki vas prav nič ne briga) ter se bahate s svojo samostojnostjo in velikim številom pevcev, vam podamo le v kratkem stva rno kritiko Vašega zbora:

Kar te tiče pevcev, kar jih sploh pevce imenovati moremo, so bivši sotrudniki pevskega zbora stare „Čitalnice“, nekaj tudi zbora delavskega bralnega društva. Kar imate pa mladih, novih pevcev, vam vsi delajo nadlego, so le za število in niso vsi skupaj za enega pravega. Da Vaš pevski zbor v desetih taktih za pol tona in še več pade, je stara, vsakemu obiskovalcu desetih maš znana stvar. V opravičo tega si upajo celo nekateri glasbeno naobraženi Vaši pevci trditi tako nesmisel, da ne pade zbor za pol tona nižje, ampak (čujte!) da zlezejo orglje za pol tona višje!

Kje bi že morale biti potemtakem te uboge, stare orglje!

O izgovarjavi teksta raje molčimo. Proizvajate obširne skladbe, težka dela, samo k a k o jih proizvajate, to se vprašajte! In res čudno se nam zdi, da trdi celo dekan Arko, o katerem pravijo da je bil na konservatoriju, da je to najboljši pevski zbor za Ljubljano na Kranjskem. Dovolj!

Če hočete kedaj ustanoviti kak pevski zbor, s katerim se boste lahko tako bahali, kakor se sedaj z Vašim, vzemite vsi brez izjeme v roke Foersterjevo pevsko šolo, vaš pevovodja naj vas uči najprej usta odpirati, pravilno dihati in vokalizirati, kar se dandanašnji že na vsakih kmetih terja (tudi če pojejo Riharjeve poskočnice). Potem pa k začetnim vajam: pojte „solfežije“ (če sploh veste, kaj so to?) ter lahke zbreve, pa te tako kakor se spodobi. Tedaj še le sezite po težjih skladbah, s katerimi nastopite javno na kakem vrtu (ali v javni dvorani, da Vas vsak lahko sliši), kakor to dela delavsko bralno društvo vsa leta svojega obstanka. Za enkrat naj bo dovolj. Svetujemo vam ponovno, ne bahajte se preveč, bodite ponižni in pometajte v bodoče pred svojim pragom.

Glasbenik a ne politik.

Poziv.

Dne 12. avgusta t. l. se odrije ob 11. uri dopoldne v Postojni na glavnem trgu M. Vilharjev spomenik.

K tej narodni slavnosti, katere spored se pravočasno objavi v listih, vabi podpisani odbor vljudno vsa narodna društva, čitalnice, telovadna društva, gasilna društva itd., da se slavnosti korporativno, če le mogoče z zastavami ali vsaj po deputaciji udeležijo.

Posebni vabil odbor ne bode razpošiljal.

Za slučaj, da se odzove vabilu zadostno število udeležencev, priredita se posebna vlaka iz Ljubljane in Trsta.

Da se more za udeležnike vse potrebno preskrbeti, se obrača podpisani odbor do slavnih društev s prošnjo, da nam sporoče najkasneje do 5. avgusta t. l., ali se udeležijo slavnosti in vsaj približno s koliko člani.

V Postojni, dne 14. julija 1906

Odbor za M. Vilharjev spomenik.
Josip Lavrenčič
predsednik.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 28. julija.

— **Koroški Slovenci in dr. Šusteršič.** Na shodu zaupnikov, ki ga je sklicalo „Katoliško politično in gospodarsko društvo za Slovence na Koroškem“ v Celovcu pretekli četrte, je bila z glasnim odobravanjem sprejeta tudi ta-le značilna resolucija: „Zbrani zaupniki koroških Slovencev obsojajo najodločnejše brezbriznost dr. Šusteršiča glede koroških Slovencev in glede koroških slovenskih mandatov pri borbi za kočevski mandat, obsojajo njegovo nesrečno izdajalsko mešetarenje z našimi nasprotniki in ga imenujejo dobro vedoč, da je pri kompenzaciji za kočevski mandat hodil svoja strankarska pota, izdajajo slovenskega Gorotana; obenem zavračajo hinavsko sladkanje „Slovenca“,

„da smo dobili en mandat, katerega poprej nismo imeli“, ter naglašamo, da smo preje imeli dva taka mandata.“ — Ta resolucija je bila, kakor smo že naglašali, odobrena med glasnim pritrditvami vseh na shodu navzočih zaupnikov. Ker je pa monsignor Podgorc poudarjal, da naj zaupniki ostanejo pri njegovi resoluciji, ker tudi nezaupnica sama zadoštuje, da se dovolj jasno označi stališče koroških Slovencev napram volilni reformi in njenim slovenskim zagovornikom, je predlagatelj umaknil svojo gori navedeno resolucijo, dasi je bila že sprejeta. Ta resolucija dokazuje, kako silno ogorčenje vlada med koroškimi Slovenci brez razlike stanu — med duhovniki in posvetnjaki — proti dr. Šusteršiču in njegovemu za ves slovenski narod skrajno pogubonosnemu delovanju. To silno ogorčenje, ki sili s tako elementarno močjo na dan, se pač ne da umetno ustvariti, zato je naravnost nespametno in abotno, ako „Slovenec“ kriči, da so povzročili Šusteršičevo justifikacijo na Koroškem — „Narodovci!“ Sklepi celovskega shoda, kiso kakor strela z jasnega neba zadeli „Slovenca“ in njegov v narodnem oziru do mozga propalo in degeneriranobando, so spontani izraz mišljenja in čuvstvovanja vsega slovenskega naroda na Koroškem, so izraz suverene narodove volje, zato morajo imponirati vsakomur, ki mu strankarski fanatizem še ni oslepil oči in mu zmedel možganov. Brezdomovski list šenklaških gospodov so v Celovcu sklenjene resolucije naravnost konstermirale, saj so z njimi izrekli koroški Slovenci smrtno obsodbo o njegovi politiki in o izdajalskem delovanju njegovega zapovednika dr. Šusteršiča, zato so vsi iz sebe in ne vedo, kaj bi počeli. Ker se ne mo-

rejo zagovarjati, so jeli slepo udrihati okoli sebe in napadati — „Družbo sv. Mohorja.“ Kaj ima ta družba opraviti s sklenjenimi resolucijami, je res težko uganiti. „Slovenca“ in njegove časti vredne kumpane pa to seveda nič ne briga; različi hočejo svoj žold, koga z njim polijejo, to jim je postranska stvar. Čutijo se prizadete, za to grizejo okrog kakor stekli psi. Najbolj peče šenklaške matadorje to, da so Korošci odpovedali svojo udeležbo na katoliškem shodu. Za to jim groze, „da se izbrišejo sami iz celokupnosti slovenskega naroda, če se ne udeležijo tega shoda!“ Pri vsi svoji brezmejni zlobnosti in podlosti so ti ljudje vendar še tako naivni, da mislijo, da bodo z grožnjami prisilili Korošce, da se udeležijo „katoliškega“ shoda, kjer bi naj bila revija celokupnega slovenskega klerikalstva, ter jih primorali, da pridejo poljubovat tisto palico, ki jih je pravkar zbila do mrtva?! Toda vse te njihove nade so zaman! Le naj pogledajo zadnji „Mir“, kjer stoji črno na belem, da so sklepi, storjeni na celovškem zaupnemshodu, „obvezni za vse koroško slovenstvo brez razlike in brez izjeme.“ Torej „lasciate ogni speranza“, gospoda „Slovenčevci“!

— **Tudi na Štajerskem se pravi vihar!** „Slovensko društvo“ v Mariboru je imelo 24. t. m. velevažno sejo, o kateri poročajo „Süd-österreichische Stimmen“ to-le: „K seji so prišli poslanci dvorni svetnik dr. Ploj, prof. Robič in dr. Korošec. Pri seji se ni moglo doseči sporazumljenja, ker je opozicija vztrajala pri načelu, da spada poročilo posl. dr. Ploja pred „narodni forum“. Zato se je sistirala seja in gospodom odbornikom se je dal svoboda, da poljubno lahko poslušajo poročilo g. dvornega svetnika. Dr. Ploj je nato poročal o svojem delovanju pred štirimi odborniki. V kasnejši seji se je nato po dolgotrajni debati sklenilo, da naj skiičejo državni poslanci po dogovoru z izvoljenim odborom velik ljudski shod, kinaj bo pristopen vsem Slovincem na Spodnjem Štajerskem in Koroškem. Ta shod se ima prirediti v Mariboru, da se ga lahko udeležijo Korošci in volilci iz ljutomerskega in radgonskega okraja. Na shodu se bo razpravljalo samo o volilni reformi in o položaju, ki je nastal v sled sklepov v odseku za volilno reformo.“ Koncem svojega poročila opozarja list vse zavedne Slovence na ta ljudski shod in pravi, da bo ta shod prvi ljudski tabor. — Kakor se nam dozeveda, se je tudi na Štajerskem željelo jasni. Ljudje so jeli, kakor se kaže, spoznavati infernalno igro izdajice Šusteršiča, ki hoče za vsako ceno upropastiti ves slovenski živelj v izvenkranjskih deželah. Justifikaciji na Koroškem mora slediti še zaslužena justifikacija na Štajerskem! Z zadoščenjem gledamo na preokret v mišljenju na Koroškem in Štajerskem, ne morda kot strankarji, nego kot pošteno narodno misleči in čuteči rodoljubi, da se je tudi tamkaj zjasnilo, da sedaj zrejo zlega duha slovenskega naroda dr. Šusteršiča v njegovi pravi podobi! Nihče še ni toliko škodoval slovenski narodni stvari, kakor ta narodni izdajalec, zato stori najzaslužnejše delo tisti, ki ga strmoglavil. Čim izgine ta človek s površja, se bo vsa domovina slovenska oddahnila od morečee more in zasijali ji bodo zopet boljši dnevi. Torej doli z narodnim izdajalcem in škodljivcem!

— **C. kr. ravnateljstvo drž. železnice v Beljaku pa Slovenci.** Ko se je zidala železnica Sv. Mihael-Pontabelj, dalo je ravnateljstvo c. kr. državne železnice od Beljaka pa tja do Pontabeljna na pročelju postaj napraviti nemško-slovenske napise. Poudarjamo, da je takrat železniško ministrstvo samo prišlo do prepričanja, da, ako bi prezrlo pravične zahteve koroških Slovencev, bi z njimi potem težko obračunalo. To se je zgodilo v dobi, ko se naši koroški bratje niso posebno zanimali za slovenstvo. Sedaj, ko gre v tem oziru nekoliko na bolje, nastavljajo se ka-

kor nalašč v Beljaku c. kr. državni uradniki, ki so skozi in skozi nemški nacionalci. Vzrok je dovolj jasen! — Naša ljuba vlada rabi Slovence le za štafažo, to se je tudi videlo pri otvoritvi bohinske železnice. Ponižno so priklanjali Slovenci hrbe pred prestolonaslednikom. V trenutku so pozabili vse krivice, ki jih jim je prizadejala vlada baš pri bohinski železnici. Za nas pohlevne Slovence je bilo dovolj, da so se raz goriške postaje sneli nemško-laški pročelni napisi! Pozabili smo v trenutku, da smo si izvojevali, trikoloro izobesiti, pozabili smo, da pride med nas mnogo strupenih nemških nacionalcev, pozabili smo, da od Opčin naprej je vlada Slovincem odrekla vsako, da, tudi najmanjšo pravico, pozabili smo, da se v novih vozeh blešče nemško-italijanski napisi — za slovenske ni bilo prostora. Pozabili pa smo dovolj! In šli smo, ter ponizno poljubljali palico, ki nas kravavo tepe!! In Italijani? Bil sem tisti dan v Trstu. Pokazali so več ko dovolj jasno, koliko jim je za c. kr. vlado. Nadvojvoda ni pač mogel biti bolj mrzlo sprejet, kakor je bil pri otvoritvi nove železnice v Trstu. Da, Italijani razumejo to! Pa k stvari. Rekel sem, da c. kr. ravnateljstvo državnih železnic v Beljaku čedalje bolj nastavlja po slovenskih tleh zagrizene nemške nacionalce. Evo dokaza: V sredo popoldne sem se hotel odpeljati s poštnim vlakom iz Brnce (Fürnitz) v Trbiž. Stopim k blagajni ter uljudno prosim vozni listek do Trbiža; pristavim še: „Imam kolo kot prtljago.“ „Was wollen Sie“, me vpraša uradnik, ko ponovim prošnjo, prispe zraven načelnik, ki pa tudi ni razumel besede slovensko! Med pogovorom pride k blagajni neki kmet, postajni načelnik mu reče: „Sprechen Sie mit ihm!“ Seveda sem kmeta zavrnil, da z njim nimam ničesar opraviti. Med tem prisopiha vlak iz Beljaka, v zadnjem trenutku pride slovensčina zmožen železniški delavec, le-ta je šele povedal uradniku, kaj je vozno kolo. Ko sem postajnega načelnika poučil, da mora na slovensko zahtevati slovensko uradovati, me je zavrnil strogo: „Wer sagt dies?“ Sedaj pa vprašam slavno c. kr. državno ravnateljstvo v Beljaku: Kaj bi se z menoj zgodilo, ko bi bil slučajno državni uradnik ala Hochmüller?! Koroški Slovenci, ne dajte se vendar na svojih rodnih tleh od nemških uradnikov za nos vleči. Zahtevajte po vsi Spodnji Koroški vozne listke v svojem rojstnem jeziku. Vedite, da, kdor zaničuje se sam, podlaga je tujčevi peti. S c. kr. ravnateljstvom v Beljaku bo pa treba korenito spregovoriti resno in odločno besedo. Pred vsem naj bi naši državni poslanci ožigosali v parlamentu postopanje c. kr. državne nemško nacionalnega ravnateljstva!

— **Radi „sloge“.** Gospod Vekoslav Spindler, doslej odgovorni urednik „Domovine“ v Celju, je, kakor smo že poročali odpuščen. Zakaj, je lahko umljivo. Gospodje okrog „Domovine“ so vsi za „slogo“ na Štajerskem in ne vidijo, da ta sloga ni več mogoča. Zvezali so torej g. Spindlerju roke, da ni smel pisati, kar mu je narekavalo prepričanje. Gosp. Spindler se jim je vdal, a vkljub temu se jim je zdel presvobodomiseln, ker je „Slovenec“ to poudarjal, in zdaj so ga kakor čujemo, odslovili, ne da bi pomislili, da postavlja s tem družinskega očeta s svojigo in tremi nedoraslimi otroki — na cesto! In to vse radi ljube, edinozveličavne — „sloge“.

— **Brez ugleda.** Brumni „Slovenec“ je zopet enkrat govoril. Vsekako so ga naši članki o nadučitelju Gradišniku neprijetno dirnili in zato se je zopet oglašil. Da bi se bili Gradišnik in tovariši o podlem „Slovenčevem“ dopisnu bridko pritoževali v našem listu, to se je „Slovenec“ zopet enkrat sanjalo. Da pa dela s svojim podlim ščuvanjem zoper neumorno delujoče učiteljstvo v korist Nemcem, tega ne more nihče utajiti! — Nekaj novega pa je, kar se je „Slovenec“ nedvomno spet sanjalo,

Dalje v prilogi.

da deška ljudska šola nima ugleda. Ne vemo ali bi se tej neumnosti smejali ali pa pomilovali na umu bolne gospode okrog „Slovenca“. To pa rečemo, da je ni kmalu šole, ki bi uživala povsod, tudi pri naših narodnih nasprotnikih, tolík ugled, kakor baš ta, ki jo vodi g. Gradišnik. O tem bi vam lahko več povedal g. nadzornik Supanek, gospodje okrog „Slovenca“.

Brez ugleda pa je nekdo drug in to pri nas, kakor tudi pri naših nasprotnikih in to si ti, žegnani „Slovenec“.

— **Nemštvo in nevarnosti.** Trgovca Rajmunda Savski v Podplatu pri Rogatcu je prišel v konkurz. Roggaško sodišče je razglasilo tem konkurzu izdalo v slovenskem jeziku, kar je edino pravilno, ker je Savski Slovenec, ker je bil konkurz slovensko prijavljen in ker je tudi večina upnikov Slovencev. Nemškim listom se hočejo zmešati možgani radi tega. V kak neprijeten položaj pridejo nemški trgovci, kriče listi, če dobe slovensko sodno odločbo, katere ne razumejo. S tem da pridejo lahko v nevarnost interesi upnikov, ki ne razumejo slovenskega jezika, ne bodo v pravem času prijavili sodišču svojih terjatev. Nato odgovarjamo samo tole: Tisoč in tisoč nemških sodnih odločb so dobili kmetje tekom let in nobena pritožba jim ni nikoli pomagala, če so rekli, da ne razumejo nemščine. Dandanes smo v tem oziru nekoliko — prav malo — na boljšem. Sicer pa: Kdor hoče na Slovenskem delati kupčije, mora znati slovensko in konec besedi. To načelo zdaj res še ni docela uveljavljeno, a se bo tekom časa že še uveljavilo. To naj si nemški in drugi neslovenski trgovci zapomnijo, ker bo to samo v njihovo korist. Slovenske trgovce pa pozivljamo, naj zahtevajo od vsakega tujca, ki občuje z njimi v trgovskem oziru in je od njih odvisen, da govori in dopisuje z njimi le slovenski.

— **Zgled narodne zavednosti.** Tvrška Hartmann Aladar na Ogrskem je bila dolžna 22 K v Avstriji. Upnik jo je opomnil v nemškem jeziku. Hartmann Aladar je pa odgovoril po ogrsko takole: Na pismo z dne 16. t. m. Vas obveščam predvsem, da se z menoj more občeovati le ogrski in če gospodje kaj želite, morate ogrsko govoriti, sicer vam nisem na razpolago. Šele potem bom razumel, kaj hočete, in šele potem bom poslal denar. S spoštovanjem sin domovine Hartmann Aladar. Taka narodna zavest bi morala biti tudi pri nas! Pri nas pa lezemo Nemcem in sploh tujcem pod noge in se čutimo vesele, če znamo njihov jezik. Ako se res ne bomo nikoli spametovali in bolj spoštovali svojega jezika, nas bo res v doglednem času vzel vrag, kakor nam to prorokujejo naši nasprotniki.

— **Premembe v finančni službi.** Davčni kontrolor Miroslav Ranth in provizorični davčni pristav Ivan Schollmayer sta prideljena davčnemu uradu v Škofji Loki.

— **Slovenska doktorica miodroslovja.** Na graškem vseučilišču je bila promovirana za doktorico miodroslovja gospodična Marijana Urbas, hči pok. slovenskega pisatelja Viljema Urbasa.

— **„Osa“.** Stev. 38. Vsebina: Članom „Lepega kluba“. — Šhod v „Mestnem domu“. (Izvirno poročilo „Ose“). — Dnevni red kranjskega popolnoma klerikalnega dež. zbora. — Ob otvoritvi bohinske železnice. — Iz kluba modrijanov. — Novice in osebne vesti. — Telefonska in brzojavna poročila itd. — Podobe: Vlak železnice ministra dr. pl. Der Schatte z nemškutarskimi uradniki in ministrom Pradejem na novi progi. — G. Otobar.

— **Odlični gost v Ljubljani.** Pri župniku Iv. Vrhovniku v Trnovem biva te dni kot gost „goriški slavec“ pesnik Simon Gregorčič. V nekaj dneh odide v Cerklje, da obišče svojega prijatelja župana Iv. Hribarja v njegovem letovišču.

— **IL jugoslovska umetniška razstava v Soliji.** Ker so Bolgari vsem zahtevam slovenskih umetnikov ustregli, ker plačajo prevoz umetnin tja in nazaj ter so določili Slovincem en četrt razstavnega prostora, ki je za svoj namen že pripravljen, je pričakovati, da se razstave udeležijo

drugih razstavah ali pa so že prodane. Glavno je, da se poda popolna slika o razvoju naše umetnosti. Umetnine je postati v malo dvorano Mestnega doma v Ljubljani na naslov g. urednika Fr. Govékarja. Po večerajšnjem dogovoru g. R. Jakopiča, zastopnika „Save“, z bolgarskim slikarjem g. Tačevim in g. Govékarjem, je udeležba „Save“ — ki razstavi okoli 50 del — zagotovljena. Po izjavi g. Maksima Gasparija, člana „Vesne“, pa je gotovo, da se razstave udeleži tudi „Vesna“, Slovenski umetniki in umetnice, ki niso v nobenem teh dveh društev ter žive v Ljubljani, Gorici, Novem mestu in drugod, pa se udeležijo razstave zase; vendar pa se odpošljejo vse umetnine skupno v posebnem vagonu, ki ga plombira speditör z Dunaja.

— **„Prosveta“.** Občni zbor akad. fer. društva „Prosveta“ bo v sredo, dne 1. avgusta t. l. ob 5. uri popoldne v društveni sobi „Mestnega doma“ v Ljubljani. Prijatelji društva dobrodošli!

— **Pevskemu društvu „Ljubljanski Zvon“** je pristopil, da mu pokaže svojo naklonjenost, g. župan Ivan Hribar. Naj bi našel obilno posnemalec.

— **Pevec,** ki bi hoteli sodelovati na „katoliškem“ shodu, išče in nabira znani Dach. Baje jim obljublja mnogo pijače in razne druge udobnosti. Radovedni smo, koliko kalinov se bo usedlo na njegove limanice, da se bodo prodali za „časo vinca ruynega“. Vederemo!

— **Trgovskega bolniškega in podpornega društva** novo izvoljeno ravateljstvo se je v svoji večerajšnji seji sledeče konstituiralo: ravatelj g. Ivan Knez, veletržec; podravatelj g. Alojzij Lilleg, tajnik g. Fran Anderwald, blagajnik g. Ivan Mejač, gospodar g. Andrej Šarabon, člani ravateljstva: gg. Ivan Jebačič, Ignacij Kesler, Pavel Magdič, Ladislav Pečanka.

— **Kranjska podružnica avstrijskega pomožnega društva za bolne na pljučih.** Podružnica se je z današnjim dnem preselila v uradne prostore, ki jih ji je blagovoljno prepustilo predsedstvo c. kr. dež. vlade. Prostori se nahajajo v poslopju deželne vlade, II. nadstropje, vrata št. 22, vhod iz Hilšerjevih ulic. Uradne ure za stranke se vrše za sedaj ob torkih in sobotah od 9. do 10. ure.

— **Vilharjev spomenik** v Postojni bo v par dneh docela postavljen. Sodeč po podatku, sestavljenem iz treh mogočih kolosov trdega kraškega kamna, ki že stoji na svojem mestu, bo spomenik zelo impozanten in v ponos zavednega slovenskega naroda. Spomenik se odkrije v nedeljo 12. avgusta t. l. ob 11. uri popoldne in ne, kakor se je pomotoma javilo, ob 4 uri popoldne. Za udeležence slavnosti je določeni tudi obisk jame ob polu dveh popoldne proti znižanju vstopni 1 K. — Ob štirih — po obisku jame — se prične velika ljudska veselica na travniku poleg hotela pri „Kranji“. Natančen spored bo razviden iz lepakov, ki se v kratkem razpošljejo.

— **Zabavni pevski izlet na Brezovico pri Ljubljani** priredi pevsko društvo „Slavec“ v nedeljo, dne 5. avgusta t. l. k dobroznanemu gostilničarju gosp. Počku. Zbirališče je na Tržaški cesti nasproti tobačne tovarne ob polu 2. uri popoldne, odhod ob 2. uri. Člani in prijatelji društva dobro došli.

— **Darila za Vilharjev spomenik:** G. Volk Anton, Suhorje, 4 K; g. dr. Jenko Ivan, Ljubljana, 5 K; g. Lapajne Stefan, c. kr. okrajni glavar, in gospa soproga, skupaj 50 K; g. Hren Fran, graščak, Ljubljana, zopet 20 K; gg. Kenda, Fauringer pri odhodnici gg. dr. Kidrič, ing. agr. Podgornik Ant., ing. agr. Holz Franc na Dunaju 7 K 50 vin.; čast. gosp. Žgur Ant., župnik, Brezovica, 3 K; g. Neimenovan, Ilirska Bistrica, 10 K; g. Mahnič Jak., Šmihel, 1 K; slavna Čitalnica kmetska, Podraga, čisti dohodek plesa, 30 K; gosp. Paternost Josip, Postojna, 2 K, nabral v gostilni tudi 2 K; g. Zakotnik Andrej, Postojna, 5 K; gosp. Souvan Ferdo, Ljubljana, 25 K; g. Inocente Maks, na Reki, 20 K; nabral pa pri gg. Prohaska Franc 40 K, Prohaska Anton 20 K, Budal A. 10 K, Exner hotel „Lloyd“ 10 K, Lukežič I. 5 K, vsi na Reki; g. Fatur A., Prem, zložili gostje 3 K; g. Verbič Josip, ces. kr. geometer v Trebnjem, 10 K; slavna „Narodna čitalnica“, Postojna, 50 K; g. Kogej Jernej, Postojna, 10 K; g. Bole Ant., Postojna, 10 K; g. Skalitzy Bohuslav, ces. kr. vinski nadzornik, Novo mesto, 3 K; g. Jurca Franc, jamski blagajnik, Postojna, zopet 5 K; g. Zwölf Ivan, Postojna, 3 K. V izkazu daril za Vilharjev spomenik dne 21. julija, kjer se je glasila da je sl. Čitalnica v Planini na-

jasnjeno, da sta nabrali celo poslano vsoto 112 K 64 vin. Srčna hvala! Odbor za Vilharjev spomenik.

— **Pasje življenje** je imel te dni ljubljanski bataljon 17. pešpolka, ko ga je nadzoroval ekscelencen feldmarsallajtant Marsch. V največji vročini so jih podili čez drn in strn do opoldne; ob treh so jih naglani na strelišče, in ob polušetih zvečer se je pričela vizita sob in vojašnice. Vojaki so morali sezuvati čevlje, sleči srjace itd. Ob poluosmih zvečer so bili gotovi s pregledom devetdesetih sob in zdaj si je ubogi vojak še le smel oddahnuti, prikraščen v svojem prostem času za dobri dve uri! Če se uvažujejo vse potrebne in nepotrebne priprave za tako nadzorovanje, se lahko pojmi, koliko so vojaki te dni trpeli. Neki stotnik je na pr. diktiral dan pred nadzorovanjem desetniku kar 7 dni posamnega zapora, ker je imel v svoji sobi stare plašče, ki jih je dobil od istega stotniškega poveljstva. Neki prostak pa tudi 7 dni, ker je imel plašč zvezan z jermenom, ki ni odgovarjal predpisom; jermen je bil seveda tudi iz stotniškega magazina. Če je to prav, je pač vse lepo in dobro na svetu! Pa še lepše je postopal neki nadporočnik iste stotnije s prostakom, ki je našel na cesti navaden žepni robec. Gnal ga je k „raportu“; pa stotniku se je zdelo stvar premalenkosta, zato je vojaka le posvaril in ne kaznoval. Pa prišlo je drugače. Čez nekaj dni je prevzel nadporočnik začasno poveljstvo stotnije, ker je bil stotnik odsoten in brž je pograbil prostaka, ki je bil že enkrat oporočen, ter ga zaprl radi tega pregreška (?) kar 10 dni v zapor. To je klasičen slučaj, kako si nekateri oficirji „pripobivajo srca“ svojega moštva!! — Pod strogim fm. Kuhnom je bilo to vse drugače!...

— **O večerajšnji eksploziji** v vojaki shrambi za smodnik nam je dodati, da se je vnelo 2000 kg smodnika. Po sklepu lista šele je mogel naš poročevalec priti na kraj nesreče. Kjer je stala shramba, tam je le plitva jama z nekoliko ruševine, na štiri nasprotne strani pa je v prameh do 100 korakov razpršeno mnogo kilogramov težko kamenje, kakor bi ga bila grozna moč brizgnila. Na sedanjem skladišču ni ostala niti ena eela opeka, sploh je celo poslopje razpokane in razstreseno, da se mora podreti, in v tem poslopju je bilo nad 200.000 kg smodnika! Ne smemo pomisliti na posledice, ako bi bila nastala tudi v tej skrambi eksplozija. Proti toliki malomarnosti vojne uprave mora Ljubljana najodločneje protestirati. Brezdvomno so bili strelovski zanemarjeni, da je odskočila strela skozi streho. V vodnjaku je bilo pač dovolj blata, a skoraj nič vode. A kar mora človeka naravnost ogorčiti, je pogled na materijal, iz kakršnega so stavljena poslopja, v katerih se hrani več stotisoč kg smodnika. To so pravzaprav barake, pri katerih je več trohnelega lesa kot kamenja. Ko smo videli te podrtine, začeli smo se pravzaprav zavedati, v kako grozoviti nevarnosti smo bili Ljubljancani leta in leta. Taka malomarnost vojne uprave je naravnost zasmehovanje vseh varnostnih principov. Stavba, kamor so prepeljali večeraj po katastrofi velikansko zalogo smodnika, ni videti od zunaj nič solidnejša, le da je še bliže ceste in ljudskih naselbin. Ako večerajšnja eksplozija ni zbudila ježiške občine, prestrašila je pa dovolj nas Ljubljancane, da nas ni volja čakati, da se nam vsled malomarnosti vojne uprave zrušijo strehe nad glavami. — Na nekaterih poslopih okoli južnega kolodvora so pri eksploziji popokale šipe, tako pri elektrarni itd.

— **Velika veselica v Rožni dolini v Ljubljani.** Piše se nam: V nedeljo dne 5. avgusta priredi klub tamburašev v Rožni dolini veliko veselico z zelo obširnimi sporedom v prostorih g. Martina Podgorca s prijaznim sodelovanjem pevskega društva „Ljubljanski zvon“ in domačimi tamburaši, kateri nastopijo prvikat pod vodstvom spretnega kapelnika F. Jeločnika, kateri jih je mojstrsko kot novince izvežbal. Natančni spored se pozneje priobči. Ker je okolica priležna in so vsi prostori g. Pogoreca v hladni senci, tako, da se ni bati vročine in ker je nadebudna mladež za muzikalni razvoj potrebna podpore in ker je naposled z vsem drugim dobro preskrbljeno, nadejati se je posebno od strani Ljubljancanov velike udeležbe.

— **Posledice pobožnosti križevega pota.** Iz ljubljanske okolice se nam piše: Kakor je poročal „Domoljub“, so nosili v nedeljo 1. t. m. fantje iz glinške soseske v belih rokavicah prenovljeni sv. križev pot v pr. cesiji iz Dolnic v glinško cerkev, kjer je bil potem blagoslovljen. Poleg njih pa so šla dekleta, večina iz Marijine družbe z venci na glavah in s svečami v rokah. Da se pa to tej slovesnosti primerno cerkev okrasila, so že mesec dni prej nekatera za to

fantje pa so nabirali mlaje, da so jih postavili ob potu, koder so nosili sv. križev pot, seveda navidezno Bogu v čast, v resnici pa le zato, da so potem mlaje prodali in denar zapili. Tisti pa, ki so jim dali smreke za mlaje, so pa mislili, da bodo to tudi za cerkev, toda fantje so imeli drug namen, namreč da se ta denar zapije. Zato so se zbrali v nedeljo popoldne vsi tisti fantje in dekleta, ki so za božjo čast kaj storili, v Dolnicah v gostilni pri Miklavu ter začeli na skednju piti in plesati. Pred skednom na vrtu pa je sedelo več ljubljanskih gostov in še nekaj drugih; kar znače nekega fanta zelo mikati, da bi se na skednju nekoliko zavrtel, ne vedoč da so sklenili ti dobri ljudje na skednju med seboj da bodo vsakega ven vrgli, kdor bo hotel noter plesati. Ta fant si vzame eno dekle in gre plesat, oni na skednju pa so takoko ukazali godcu, da naj neha igrati, ter zaglali nad njim grozen krik ter ga z veliko surovostjo ven zapodili. Gospodinja pa videvši to surovost stopi med nje ter jih mirno vpraša, zakaj ne pustijo onemu plesati? Odgovorili so ji: To je samo za nas! Zakaj mu pa tega z lepa ne poveste? To je surovost, kakor ravname vi! Takrat so pa zakričali vsi nad njo in eden izmed njih je še čelo rekel: Ven jo vrzimo! Gostje na vrtu, posebno Ljubljancani, so pa začeli s strahom popraševati, kakšni ljudje so to ki tako grozno kriče, ter so začeli odhajati, boječ se, da se tudi nad nje ne privali lava divje kričečih pobožnih častilcev križevega pota. To vpitje jo trajalo pozno v noč. Prišel je celo g. župnik iz Št. Vida tja, katerega so videli in so bili nanj tudi opozorjeni, da naj bodo vsaj toliko časa tiho, dokler je g. župnik tukaj; ali so zopet kričali: Kaj nam mar far, mi smo sami zase. Zvečer pa so pobožne device preveč site pobožnosti sv. križevega pota komaj s pomočjo skednovih sten in svojih še nekoliko bolj trdnih mladeničev zapuščale skedenj. Kaj bi pa vedele bližnje smreke, grmovje in razna druga skrivališča povedati o zaključku te pobožnosti, naj si pa dobri bralec sam misli. V nedeljo se je pa baje za ostali denar ta pobožnost v Podutiku nadaljevala. Tako češčenje križevega pota pa je mogoče le še v takem kraju, kakor je ravno glinška soseska, kjer še vsi može stopiti trdno na stališče S. L. S., kjer se ne bero drugi časopisi in knjige kakor take, ki jih farji na priznici priporočajo in kjer drugi umazani liberalni listi in knjige nimajo pristopa.

— **Turjaški župnik Horvat** bi bil kaj dober „Slovenec“ urednik in se nam zdi, da dela zdaj vaje za to mesto. Učitelja Berganta je v nedeljo napadal na priznici, da ga daje v „Narod“ itd. Naj bi se Horvat preje prepričal, kako stoji stvari, ne pa da nedolžnega človeka obrekuje in hujska kmete proti njemu. Niso kmetje tako neumni, da bi šli Horvatu na limanice, zato pa bo turjaški župnik s svojim natolcevanjem toliko dosegel, kakor če bi pustil učitelja Berganta pri miru.

— **Simon Gregorčič v Ribnici.** Nad tri tedne je bival naš dični Simon Gregorčič pri svojem prijatelju c. kr. notarju Ignaciju Gruntarju. Bil je rad v odkriti družbi, vesel in zabaven, in ljubil je nad vse petje, s katerim ga je zabaval domači klub. Mnogo se je sprehajal, ugajalo mu je povsodi in se je zelo pohvalno izrazil o Ribnici in njeni okolici. Vidno se je okrepil, kar smo imeli priliko opaziti vsi. Danes pa je odšel in lahko trdimo, da je odnesel srca Ribničanov seboj, saj je pa tudi vsakdo, kdor je vedel, hitel na kolodvor, da še enkrat vidi posebejno značajnost in nesebičnost. V odhodnico mu je pevski klub na kolodvoru zapel: „Lepa naša domovina“, in marsikatero oko se je solzilo, ko nam je osiveli pevec pošiljal svoje pozdrave iz odhajajočega vlaka. Upamo, da bodedo skoro zrl pesnika zopet med sabo in kličemo mu: Bog Te spremljaj po vseh Tvojih potih in ohrani Te še dolgo vrsto let domovini in narodu!

— **Skrajna nestrpnost.** Da je klerikalna stranka za majhnimi izjemami posurovela, podivjavana in zavratna v napadih, to potrjuje zadnji čas kriminalni akti raznih sodišč. Ni treba torej drugih argumentov iz vsakdanje kronike. Da pa je tako, temu se ne čudi tisti, ki pozna življenje teh ljudi na deželi in so mu znani vzroki in povzročitelji te podivjanosti. In ti so: Kdo drugi, kot prečastita naša duhovščina s svojim nadpastirjem vred. Njih prvi in zadnji poklic je: izžemanje nevednega ljudstva, ga obdržati v temi nevednosti brez vsake razsodnosti. Vsakega drugače mislečega je treba uničiti in naj se v to uporabljajo še taka sredstva. Njih nestrpnost karakterizuje slučaj, ki ga danes le omenjamo in ostanemo diskretni n oseb. Neka

čiticami v ugledni družini napredne stranke, ki vživa v vseh krogih največje spoštovanje. To brez razlike političnega mišljenja. Uverjeni smo, da se tej osebi ne bo slabo godilo in se napram nji ne bo kazala niti najmanjša animoznost radi njenega sorodstva in mišljenja. Mislimo, da je to mladi učiteljci samo v čast in prid, ako pride med boljše ljudi in v tako velegledno obitelj. Ko je zvedel dotični sorodnik-duhovnik, kam da gre sestra ali recimo nečakinja, ji je takoj pisal, naj si ne šteje v nobeno čast, če bo šla k takim ljudem za vzgojiteljico. Ali ni to skrajna nestrpnost? In ta nestrpnost ni le doma pri tem, ampak je lastnost večine naše duhovščine. Čudno je le, da ti ljudje še vedno jemljejo biro, stolnino in druge naklade od naših ljudi. Še več. Celo tožnim potom izterjavajo, če se upre plačilu ta ali oni. Če bi bili ti ljudje le malo dosledni, bi morali odkloniti vse dajatve s strani naprednih župljanov. Vemo, da se to ne zgodi. Da se pa te ljudi pripravi do spoznanja, da taka nestrpnost njim najmanj pristoja, je najbolje, da se take nestrpne povsod prezira in se jim pokaže, da je omikanemu, zavednemu človeku največja nečast občevanje s te vrste ljudmi in če tudi nosijo dolgo in črno suktnjo.

— **Ogenj v Kamniku.** Predvečerajšnjim je pogorela šupa in dva kolozola Ivana Herolda v Kamniku poleg živinskega trga. Zažgali so seveda otroci!

— **Slepec umoril otroka.** 24-letni, skoraj popolnoma slepi pastir Jernej Perko je bil do 20 let v hiši posestnika Jožefa Čimžarja v Orehovljah pri Kranju. Ko sta šla Jožef in Marija Čimžar v ponedeljek na polje, je umoril Perko tačas njunega enoletnega otroka. Zabolal ga je trikrat z nožem, enkrat pod desno oko in dvakrat v vrat. Perko je po činu zbežal, a so ga drug dan dobili pri Kranju. Dejanje je obstal. Rekel je, da je umoril otroka, ker ga je Čimžar obdolžil, da mu krađe klobase. Sprva da je hotel Čimžarju zažgati, potem se je pa odločil za umor otroka. Perka so izročili sodišču. Fant je oslepel pred štirimi leti in je duševno čisto normalen. Otroka Čimžarjevega je imel drugače jako rad.

— **Nasledki po občinskih volitvah v Lescah.** Piše se nam: Prvo nedeljo po izvršeni volitvi je gospod župnik Seigerschmied s priznice prijel svoje neubojljive poslušalce bolj umetno radi njemu nepopoljne izpale volitve. Predpreteklo nedeljo pa je v svojem govoru navedel vse naokrog, potem pa zadel terno. Ožigosal je liberalce kot sovražnike proti Bogu in cerkvi, katere ne poslušajo ter duhovnike črnijo in lažejo v „Narodu“; hočejo biti naprednjaki, neumni pa so bolj kot nič (kdor je v resnici liberalen, mora nečak vedeti), oni pravijo: saj smo vsi katoličani, ker smo krščeni, toda to ni nič, glavna stvar je, da katoličan izpolnjuje cerkvene dolžnosti in je Bogu popolnoma vdan. Pravi katoličan mora ne le moliti in hoditi v cerkev, marveč mora vero tudi očitno pokazati zlasti v sedanjih burnih časih, in to se zgodi pri volitvah... Terna! Potem nadaljuje: katoličan mora vsikdar voliti prave poštene katoliške moze, naj si bode kamor koli, sicer ga čaka enkrat odgovor, ter je navajal Kristov rek: Kdor mene spozna pred svetom, tega bom tudi jaz enkrat spoznal pred svojim očetom. Tako tonzunirani terorizator! Ali je Kristus o volitvah kaj zapovedal ali omenil, ali nam je on volitve ustanovil, in ali ni volilna pravica posvetni zakon, katere bi se konservativna duhovščina niti udeležiti ne smela? Kristus je dejal: moje kraljestvo ni tega sveta; a ta rek vsem tonzuniranim buticam tako grdo smrdi, da o njem kar slišati ne morejo. Naduti Seigerschmied, katerega morajo biti žalostni lastni starši, se je pregrešil trikrat v svojem govoru v pravem pomenu besede, prvič je sramotil in žalil može novoizvoljenega odbora s tem, ko jih je imenoval brezverce in nič vredne ljudi, drugič je hotel izneveriti volilce lastni vesti, katerim volilni zakon veleva, naj volijo take moze, kateri so po njih vesti najsposobnejši za tak posel in tretjič se je pregrešil proti cerkvi, ker je volitev kot čisto posvetno zadevo izvlekel, kakor se trdi, na sveti kraj ter s tem skušal ljudstvo spraviti v razpor. Sam Kristus mu kliče: Hiša moja je hiša molitve, ti pa si jo storil v jamo razbojnikov. Gromečji glas iz Seigerschmiedovih ust se je razlegel po cerkvi, na priznici pa je ropotalo, kakor da bi bilo polno strahov. Toda prepozno Jože, prepozno! Ljudstvo je preveč zavedno, da bi plesalo na tvojo komando. Najboljši tvoji dosedanji naklonjenci so zmajali z glavami poudarjajoč: to je pa preveč, to ne gre, kakor vse kaže, zgubil boš še to peščico svojecev, potem boš pa govoril zidu. Do Seigerschmiedovim mnenju je cela volitev

izvoljeni, grešili so volilci, ker so jih izvolili, grešili so njegovi pripadniki, kateri se volitve niso udeležili in grešil je potem tudi on sam, ker je volitev opustil — torej prav sam greh. Seigerschmid je priporočal možem tudi, naj se letošnjega kat. shoda v obilnem številu udeležijo, češ, da je to koristno za dušo in telo, ter izrazil nado, da njegova fara ne bo ostala v sramoti, toda župnik naj bo prepričan, da se bo prisdmo malo dobilo, da bi hodili v tako žlindrarsko komedijo na razvedrilo. Oglejmo si sedaj še nasprotni taborek, takozvanih katoliških mož poštenjakov v. Katoliški vodja župnik je v izvolitev priporočal take može, ki so se nekateri izkazali kot javni grešniki, pri tem pa tudi najbolj zaslepjeni nevedneži, ker le taki so njegovi ljubljenci. Kolovodji klerikalne stranke Meršol in Brenca sta napravila volilno pooblastilo za neko posestnico brez njenega lastnoročnega podpisa, oziroma podkrižanja, torej brez pravega dovoljenja ter stojita pred vratmi sodišča, tožena radi goljufije. To so poštenjaki, s katerimi se družijo ter jih hvali kat. župnik. To je vendar nad vse sramotno. Kakor pričajo dogodki, na katoliški podlagi ni nobena lumparija prevelika in noben greh predebel, da bi ga klerikalni želedec ne prebavil, marveč ga še le hvalijo in poveličujejo in to je — katoliška morala. Da bi trmoglav župnik mogel usiliti Meršola za župana, tega najbolj vernim občanom ne more vteptati v glavo, kajti oni ga bolje poznajo kot on, kako je izkoriščal občino in kako je bil delaven. Ako bi se imela volitev tudi ponoviti, tepni bodo poštenjaki klerikalci gotovo, četudi s silo, odnehali ne bomo, ako se razbije občina in fara, ker prej ne bo miru.

Kršćanska dela usmiljenja se opravljajo le za denar. V nedeljo 22. t. m. je umrla v Železnikih I. Rigitnik, postarna ženska, ki se ni mogla spovedati, ker je bila že preveč slaba in ni mogla nič več govoriti in sploh ne ust odpreti. Posledica tega je bila, da je Rigitnik umrla brez prejetja zakramenta. Župnik Anton Korbič ni hotel vsled tega niti sam pokopati pokojnice, niti ni tega dovolil kaplanu. Tudi ni dovolil, da bi žena, ki je celih 28 let prebivala v Železnikih, počivala na blagoslovljenem pokopališču. Ko je došel njen sin G. Rigitnik domov na pogreb, dal ga je župnik poklicati k sebi v župnišče, češ, če plača 10 K za svet, potem jo pokoplje na blagoslovljenem svetu, drugače pa ne. Ko je pa poklicanec prišel h Korbiču, ni hotel ta nič vedeti, da ga je poklican. (Mož je baje večkrat posebno v rožicah). Rigitnico je pokopal nato neki delavec, križ, ki so ga nesli pred sprevodom, je pa posodil dober človek, ker cerkvenega ni bilo mogoče dobiti. Tudi cerkveni zvonovi niso zvonili pokojnici, dasi je darovala primerno vsoto zanje, ko so bili novi. Tako so pokopali pošteno ženo kot kakega hudodelca. In zakaj? Zato ker je bila revna, ker ni mogla plačati toliko, kot je zahtevala lačna farška bisaga. Ako bi bila ženska imela denar, bi bila lahko največja grešnica in Korbič bi bil z največjim navdušenjem prepeval psalma „De profundis“ in „Miserere“. Ko je umrl (ustrelil se) Košmelj Luka, mu je zvonilo v dveh cerkvah; ko je skočil v Soro Valentin Flander, ki se je poprej napil „ta zelenga“, so ga pokopali vsi trije gospodje; za kakaj? zato ker sta bila oba zelo premožna. Sicer pa ta slučaj ni osamljen, ampak naj služi samo v dopolnitev naše trditve, da našim kranjskim duhovnikom ni drugo mar, nego samo in edino denar.

Društvo „Narodni dom v Trziču“ priredi v nedeljo 5. avgusta v Jos. Prim ožičevi gostilni na Pristavi veliko ljudsko veselico. Pri veselici sodeluje „Sokol“ iz Kranja, kateri bodo telovadili v treh vrstah na orodju, in naraščaj, „Sokol“ iz Trziča pa v eni vrsti na orodju in naraščaj. Pri veselici poje „Slovensko bralno društvo“ iz Trziča. Tudi za drugo zabavo je preskrbljeno kakor: streljišče, šaljiv muzej, šaljiva pošta, šaljiva loterija itd. Pekli se bodo po hrvatskem načinu janci na ražnju. Odbor bodo tudi nastvil dobra vina in druge pijače. Zunanji gosti dobro došli!

S kopitom je sunil v Logatcu konj gostača Ivana Eržena tako nesrečno, da je v 24 urah umrl.

Strelna je ubila M. Tomca iz Nove vasi pri Rakeku 24. t. m. Ob deževju je z bratom iskral zavetja pod nekimi drevesom. K sreči je odšel njegov brat Josip dve minuti pred nesrečo izpod drevesa, sicer bi bila tudi njega ista usoda dohitela.

Ožgana 24letna Ana Pirman iz Grahovega je šivala pri gostilničarju Alojziju Kraju v

Grahovem. Zvečer ji je vsled neprevidnosti padla na tla svetilka, ki se je razbila, olje se je užgalo, plameni pa so se prijeli dekletove obleke, da je dobila take opekline, da je umrla za njimi.

Klerikalni bik in krave liberalcev. V Rakitniku pri Matenji vasi na Notranjskem ima neki brunni mož bika, katerega noče prepuščati v porabo kravam, ki so lastnina liberalcev, zato zavrača te krave. Liberalci rakitniški ter oni iz sosednjih vasi si bodo vsled tega postopanja omislili za svoje krave lastnega bika, če že mora biti politična razlika tudi pri bikih in kravah. Klerikalnemu možu pa priporočamo, naj se gotovo udeleži III. katoliškega shoda v Ljubljani, kajti tam bo blestel poleg mnogo drugih britnih katoliških mož kot ena najsvetlejših zvezd. Dobro bi bilo, da pripelje seboj tudi svojega bika in ga pokaže vsem pravovernim soudeležencem shoda kot vzor katoliškega bika. Skof jima podeli gotovo obema svoj izredni blagoslov.

Smrten padec. Sletna Alojzija Piščanec iz Sel pri Vipavi je zlezla 5 metrov visoko na domačo murvo. Veja, na kateri je dekle stalo, se je zlomila in Piščanec je padla tako nesrečno na tla, da je drugi dan umrla.

Požar. V terek je pogorela hiša in gospodarsko poslopje Stefana Mikuža v Šmihelu pri Senožcah, kakor tudi hiša sosedje Apolonije Derenčin. Škoda je do 5000 kron, zavarovalnina pa znaša 2900 kron. Oženj je zanetil najbrž Mikuš sam nalašč ali po neprevidnosti. Izročili so ga sodišču.

V gnojnici je utonil 15 mesecev stari otrok Anton Knafelc iz Zagorja. Bil je sicer v varstvu 14-letne sestre, ki pa je šla črešnje obirat; v tem času je padel otrok v sosedovo gnojnico. Za utopljenecem zaluje razun starišev in starega očeta še 11 bratov oziroma sester.

Beljski okrajni glavar, Rudolf baron Apfaltrern, je šel na daljši dopust ter se nastanil na svojem gradu Črnelo pri Dobu na Kranjskem. Kakor se sploh govori, službe več ne nastopi ter ide — vsaj začasno — v pokoj. — Mož je bil prav konciljantnega obnašanja ter kolikor toliko vešč slovenščini. — Merodajne kroge pa s tem opozorimo, da mu oskrbē vrednega naslednika! — Sedanjí voditelj okrajnega glavarstva v Celju je c. kr. nadkomisar pl. Prah1, ki pa je že imenovan za okrajnega glavarja v Liezenu na Gor. Štajersko, kamor tudi — spada.

Drago kljuse. Celje, dne 26. julija: Predvčeršnjim je došla sem tolpa ogrskih ciganon, ki kupčujejo s konji. A koj za njimi dojde brzojav, rekoč, da imajo smrkavega konja pri sebi. Politična oblast sumnjivega konja konfiscira, a druge — kakih deset — pa izolira v zato pripravljenem hlevu. Cigani protestujejo, kolnejo, zabavljajo; a vse zaman. Danes so ubili „smrkavega“ konja. Raztelesijo ga v pričujočnosti tukajšnega državnega nadživnozdravnika in vseh obližnjih živnozdravnikov. A glej! Obdukcija dokáže, da je kljuse malo nadušljivo, sicer pa zdravo. Ciganom pa je moral erar plačati 300 K odškodnine. Draga procedura!

Levo nogo je zlomilo hlapcu Mat. Timovšku pri Antonu Kobiju v Rušah pri Mariboru, ko je nakladal drva in mu je padel hlo na njo.

Z vilami je napadel Franc Fideršek v Trnovcih pri Ptuj 16-letnega dninarjevca sina Vincenca Papeža brez vsakega vzroka ter ga tako ranil, da je nezavesten obležal.

Ponesrečila pri streljanju proti toči se je viničarka graščaka Poseka v Ločah; težko ranjeno so prepeljali v konjiško bolnico.

Otrok utonil. 8 letni sin kočarja Reka iz Šardinje pri Veliki Nedelji se je šel pred par dnevi kopat v bližnji potok Ležnico. Ker je voda vsled povodnji tla izpodjedla in bila precej velika, je deček zašel v globino in utonil.

Obešenega so našli v Ročinj 22 letnega Andreja Rahulina, ki je pred tremi meseci pobegnil od vojakov iz Gorice.

Iz Tolmina. Slavnostni odsek naproša vsa bratska društva, ki se mislijo odeležiti slavnosti dne 8. septembra t. l., da mu blagovole naznani svojo udeležbo pismeno (v smislu doposlave okrožnice) najkasneje do 15. avgusta t. l. Slavnostni odsek.

Nova planinska koč. Češka podružnica slovenskega planinskega društva postavi še ktos pod Mangartom na gorški strani novo planinsko koč.

Konj se je zadušil pri podkovanju. V Komnu so podkovali mladega uskrega konja. Ker ga niso mogli ukrotiti, da bi bil stal pri miru, so mu vrgli okrog vratu vrv in ker se je žival upirala, je natezala vrv in jo slednjič tako zadrnila, da se je zadušil in na mestu

poginila. Konj je bil vreden 600 kron.

Dinamična patrona eksplozirala. 7letni Leopold Kenda iz Sežane je dobil v roko dinamično patrono, s katero je tako neprevidno ravnal, da mu je eksplozirala. Dečku so bili odtrgani štirje prsti desne roke, pa tudi na telesu je bil poškodovan, da so ga morali prepeljati v tržaško bolnico.

Samokresno patrono je položil pod neki voz v Trstu meznar zlikovec. Ko je šlo kolo čez njo, je eksplozirala, okno bližnje prodajalnice se je pa razsulo.

Prijeta goljufica. V Trstu so aretovali Terezijo Pičič, ki je Ivana Godina in Ivana Grohovca opeharila za 769 K.

The Royal Vio, eno najpopolnejših kinematografskih podjetij te vrste, je snoči v veliki dvorani hotela „Union“ otvoril vrsto predstav, ki jih namerava prirediti v Ljubljani. Kinematografske slike so naravnost krasne in se odlikujejo po svoji čistosti in jasnosti. Spored je izredno obsežen in velezanimiv. Največje zanimanje so vzbujale slike iz rusko-japonske vojske, škoda samo, da so te bile najbolj nejasne. Zelo ugajali so tudi dokaj številno zbrnemu občinstvu razni komični prizori, posebno pa kolorirane slike, ki so tako verno izdelane, da se gledalcu zdi, kakor da bi gledal pred seboj žive ljudi. Med predstavo in v odmorih je nevtrudno svirala vojaška godba. Predstava je trajala skoro do polu dvanajstih, torej več nego tri ure, kar je vsekakor predolgo. Kdor hoče videti zares izvrstne kinematografske slike, temu priporočamo predstave „The Royal Vio“.

Prvo letošnje grozdje na ljubljanskem trgu. Včeraj je bilo dobiti na trgu letos v prvič grozdje. Stane 1-60 K kg.

Mestni log letovišče vagabundov. Kdor le more, se v vročih juljskih dnevih odnese mestnega prahu in gre uživati svež zrak v hladni gaj na deželo in si izbere kraj, kakor mu pač pripuščajo razmere. Za meščani pa nečejo zaostati razni temni individui in tudi ti se radi prosto gibljejo v prijetni naravi. Ker jim pa ne nese, da bi šli na Bled, v Bohinj in druga letovišča, izbrali so si letos Mestni log. Ker je pa na mestni policiji veliko na tem, da bi se ti gospodje letoviščarji, ki sploh nikoli ne primejo za karko delo in se preživljajo večinoma na nepošten način, ne imeli na žulje prebivalcev predobro, je napravil oddelek straže predvčeršnjim popoldne, in sicer v civilni obleki, po celem Mestnem logu pogon, ki ni bil brezuspešen. Ko so porazdeljeni stikali po grmovju, je eden naletel v skritem in od ceste oddaljenem kraju na šestorico letoviščarjev, ki so kurili in si napravljali južino. Ko ga je gospoda spoznala, je skočila preplašena pokonci in hotela odnesti pete. Stražnik je dal takoj znamenje s strelom in kmalu so od vseh strani pritekli njegovi tovarishi in šestorico, ki je obstala iz dveh ženskih in štirih moških, obkolili. Šestorica je kurila in kuhala velik lonec krompirja, v grmovju je stal lonec že narezanih kumar, v enem pa so bile še cele. Tudi sol in druge reči, s katerimi se napravijo kumare okusne, so našli v grmovju. Istotako so imeli seboj krtačo in škatulco mazila za črevlje. Straža je potem vso to golazen uklenila in odvedla v zapor. Med njimi je bila iz mesta izgnana Terezija Križman iz Smene pri Moravčah, ki ni bila nič manj kot 23krat kaznovana, nadalje tudi iz mesta izgnani Lovrencij Muha iz Zaklanca pri Horjulu, znana mestna vlačuga Julija Treova in še trije drugi, ki so bili tudi že vsi kaznovani. Vsi individui se bodo oddali deloma zaradi prepovedanega povratka v mesto in zaradi postopanja, deloma pa tudi zaradi poljske tatvine, sodišču.

Mrtvega so našli. Ko je prihajal danes jutraj ob polu 5. poštini vlak z Dunaja, je opazil strojevodja v obližju ljubljanske pomerialne meje pri zeleni jami, ki spada še v podobno Moste, na progi, po kateri vozijo vlaki proti Dunaju, ležati mrtvega človeka in vlak ustavil. Kmalu nato pride tudi na lice mesta orožniška patrulja. Pri mrtvecu so dobili vojaško in delavsko knjižico, iz katerih so konstatovali, da je Rudolf Košir, rojen 16. marca 1880 v Ihanu št. 23, v domžalski občini. Košir je bil do včeraj v službi pri mitniškem zakupu kot paznik in je pravil, da bode šel v Trst. Včeraj je bil v par gostilnah v Vodmatu. Kako pa da je prišel na tir, še ni znano. Pri njem so našli uro z verižico in okoli 4 K denarja. Nesrečnež je imel na levem sencu manjšo, pod brado pa večjo, podolgotano rano. Na levi nogi ima samo pretrgan črevelj, noga sama pa ni nič poškodovana. Še je li zgodil tukaj zločin, nesreča ali samomor, bode dognala preiskava. Košir je zapustil dvovo in nepreskrbljenega otroka. Njegovo truplo so prepeljali v mrtvašnico k Sv. Krištofu.

Priporočljiv gost je 56letni dninar Jožef Bergant iz Dragomelja pri Kamniku. Navedenec je prišel pred 14 dnevi v Gössovo pivarno na Sv. Petra cesti in si naročil juho. Natakaricu mu je prinesla z juho tudi srebrno žlico, ki mu je tako ugajala, da je, ko je juho použil, spravil v žep, svojo, ki jo je imel pri sebi in je bila brez vrednosti, pa pustil na mizi mesto srebrne. Zamenjavo so opazili šele po Bergantovem odhodu, in ko je včeraj zopet prišel v navedeno restavracijo, so ga spoznali in izročili policiji.

Ubegli prisiljenci. Te dni je pobegnil od zgradbe II. državne gimnazije na Poljanski cesti prisiljenec Peter Pastrovichio iz Dinjane. V Rakovniku pa jo je od dela popihal Givovani Romeo iz Mostarja, od zgradbe Deghenghijeve hiše na Dunajski cesti jo je odkuril Fran Kotnik iz Cerkelj.

Potniki in izseljenci, ki hočejo iti v Traskal in Oranje kolonijo, morajo znati brati in pisati v kakem evropskem jeziku, sicer jih tamošnja vlada ne pusti v te dežele. Zgodili so se pa slučaji, da so dobili po zaprosilu tudi branja in pisanja neveščih ljudi dovoljenje potovanja v navedene dežele. Urad za izdajo dovolil v Johannsburgu se bode sedaj točno držal zgoraj navedenih pogojev.

Voziček je prevrnil predvčeršnjim posestnikov sin Lovrencij Vidmar služkinji Ivani Skodlarjevi, ko je peljala v mesto mleko, ji pri tem napravil pri vozičku 3 K škode in tudi mleka se ji je precej razlilo. Vidmar je peljal opeko in s svojim vozom po neprevidnosti zadel v mlekaricega.

V Pulji se je snoči peljal z Dunaja skvozi Ljubljano bataljon prvega trdnjasko-topničarskega polka na strelne vaje.

Samotežni voziček na štirih kolesih sja popustila dne 24. t. m. dva mlada dečka na Kongresnem trgu. Voziček dobi lastnik pri magistratu.

V vlaku okraštji je hotel včeraj neki Jakob Mittelmann gostilničarja in trgovca G. Toma Drugoviča iz Hrušovja, a se mu ni posrečilo. Mittelmana so dejali pod ključ.

Zatekel se je mlad, majhen, rujav psiček (Taki), ki je imel znamko jeseniške občine. Kdor ga ima, naj blagovoli obvestiti G. Simona Kmetetza, v Kolodvorskih ulicah št. 26.

Pozivi! Vsi oni ljubljanski hišni posestniki in stranke, ki imajo vsled včerajšnje eksplozije skladišča smodnika pri hišah, pohištva itd. večjo ali manjšo škodo, naj to takoj pismeno ali ustmeno naznanijo mestnemu magistratu.

Tatvina. Včeraj ali predvčeršnjim je bilo posestniku Jožefu Brglezu na Ilovici št. 6 iz zaklenjene omare ukradenih 340 K denarja, obstoječega iz 12 bankovcev po 20 K in 10 po 10 K.

Pes je ugriznil pred par dnevi na Marjinem trgu tlakarskega mojstra g. Kalista Pontela, ko se je peljal s kolesom in ga na desni nogi telesno poškodoval. Lastnik psa je znan.

Pogreša se od 22. t. m. rudarjev sin iz Idrje, 18letni Ivan Kavčič. Pogrešanec je absolviral I. razred realke, je srednjega stasa, dolgolichen, plavih las in brčic in ima na eni roki tetovirani črki I. K.

Delavsko gibanje. Včeraj se je odpeljalo z južnega kolodvora v Ameriko 8 Slovencev in 4 Hrvatov, nazaj je pa prišlo 10 Slovencev in Hrvatov. V Heb je šlo 25, v Inomost 19, na Westfalsko pa 15 Hrvatov.

Izgbuila je kuharica Jožefa Šliberberja srebrno žensko uro z enim pokrovom in pozlačenim okvirjem, vredno 24 K.

Velik vojaški koncert se vrši jutri popoldne ob 4. uri na Kolslerjevem vrtu. Vstopnina prosta.

Ljubljanska društvena godba priredi danes zvečer na vrtu hotela „Južni kolodvor“ (preje Lorber) koncert. Začetek ob 8. Vstop prost. Koncert se vrši ob vsakem vremenu.

Slovinci v Ameriki. Italijan ustrelil Slovence. Pri plesu v Jolietu je Italijan Capasso obstrelil Antona Čermaka, ki je v bolnišnici vsled ran umrl. — Istotam je utonil 4letni Jože Kocjančič.

Najnovelše novice. — Kvalifikacija vojaškega kruha. Pri vojaških strelnih vajah v Perpignan (Francija) so se trije vojniki spuntali, in eden med njimi je vrgel hlebec kruha kapitanu na glavo ter ga nevarno ranil.

50letnica smrti slavnega češkega časnikarja in narodnega predbojevnikarja K. Havliček-Borovskega obhajajo jutri 29. t. m. s primernimi slavji po celi Češki in Moravski.

Mesto zgorelo. Gališko mestece Lezaysk je skoraj popolnoma pogorelo. Zgorelo je nad 200 hiš.

Vest o napadu na majorja Dreyfusa je bila izmišljena.

*Rekord najhitrejše vožnje na morju ostane le brzoparniku „Severonemškega Lloyd“ v Bremenu „Kaiser Wilhelm II“. Zadnji čas štati je v različnih časopisih mnogo, koji parnik zamore izkazati najhitrejšo vožnjo preko Atlantskega oceana. To častno mesto pridobil si je pa faktično le brzoparnik parobrodne družbe „Severonemškega Lloyd“ v Bremenu „Kaiser Wilhelm II“, kar je razvidno iz sledečega: Listi mnogo poročajo o dveh dirkah med parnikoma „Deutschland“, last parobrodne družbe „Hamburg Amerika Linie“, in parnikom „La Provence“, last francoske parobrodne družbe. Pri prvi vožnji je parnik „La Provence“ s tem, da je vsled sporazuma večjih parobrodnih družb krajšo pot nastopil, preje preprovel progo iz Novega Yorka v Havre, kakor pa parnik „Deutschland“ svojo pot v Cherbourg od ravno tam. Drugič je pa „Deutschland“ prehitel „La Provence“ s tem, da je na vožnji iz Novega Yorka v Cherbourg povprečno 23-06 morskih milj v eni uri prevozil, med tem ko je „La Provence“ samo 21-08 morskih milj povprečno na eno uro izkazal. Po objavah, katere so se o teh dirkah priobčile, bilo je meniti, da so se med imenovanima parnikoma prave dirke uprizorile, podobne znanim dirkam v Mississippi. Temu nasproti se mora pa omeniti, da se je smatralo to za čisto navadnje vožnje, pri katerih se stroji čez normalno mejo še niso rabili ter se o dirki sme le toliko govoriti, kolikor pojasnjujejo rezultati dopisovalnih voženj obeh parnikov. — Da je pa parobrodno društvo „Severonemški Lloyd“ v Bremenu s svojim brzoparnikom „Kaiser Wilhelm der Grosse“ si vedno obdržalo na morju nad angleškimi parniki tako zvano častno znamenje za rekord „das Blaue Band“, se imamo zahvaliti edino izvrstni stavbi parobrodov in strojev, ne pa strojni prisiljenosti. — Nemške parobrodne družbe so ponosne na slavo, najhitrejšje parnike na morju posedovati, toda korist in varnost svojih potnikov; kateri se zaupajo njihovim parnikom, jim je pa več vredna kakor vse drugo. Na dirke se nemške parobrodne družbe ne spuščajo. Daljua zmota je tudi iz teh prijav, kakor da bi bil parnik „Deutschland“ napravil nekak oceanški rekord, ali pa kakor da bi se bilo menilo za kak prejšnji rekord. Opazka, da se je „Deutschland“ izkazal kot najhitrejši parnik, se mora razumeti edino le, da je „Deutschland“ prekosil „La Provence“ ker je zadnji od Novega Yorka do Havre povprečno po 21-08 morskih milj prevozil na uro — je „Deutschland“ na poti iz Novega Yorka do Cherbourga povprečno preprovel po 23-06 morskih milj na uro. — Parniki „Severonemškega Lloyd“ v Bremenu pa lahko še boljše vožnje izkažejo. Brzoparnik „Kronprinz Wilhelm“, last te družbe, je meseca junija 1902 na progi Novi York — Plymouth povprečno po 23-47 morskih milj v uri prevozil. „Deutschland“ pa zamore izkazati na svoji najhitrejši vožnji na isti progi le 23-51 morskih milj na uro. Rekord pri tej vožnji pa zamore izkazati edino le brzoparnik „Kaiser Wilhelm II“ last parobrodne družbe „Severonemškega Lloyd“ v Bremenu, kateri je meseca junija 1904 vozil na progi Novi York — Plymouth povprečno po 23-58 morskih milj na uro. 2737

*Morski svetilnik (Rotesand-leuchtturm) na izteku reke Weser na Severonemškem spada k najznanimivejšim stavbam na svetu. Vsak iz Bremena odišli ali pa v Bremen došli parnik plove mimo tega v vodni pustinji stoječega stolpa, da si z njim zamenja svoje signale kateri se potem iz tega svetilnika brzojavnim potom v notranje ozemlje javijo. Natančen strokovno izdelan ter pomajnsaukip tega svetilnika, ki je zvečer tudi električno razsvetljen, je začasno zastavljen v oknu pisarne tukajšnjega zastavnikarja „Severonemškega Lloyd“ g. Edvarda Tavčarja v Kolodvorskih ulicah št. 35, katerega priporočamo, da si ga vsakdo ogleda. 2733

*Kobilice na Ogrskem. V okolici Debrecina, da se pojavile take trume koblice, so se požrle nele vsoto travo na travnikih, temuč tudi s 4500 oralov njiv požeto pšenico in rž.

Telefonska in urzujvna poročila.

Celje 28. julija. Sava neustrašenim Korošcem, ki oččejo ožludrane smrti Tako, kakor na shodu v Celovcu, govore tudi odkritosrčni, rodoljubni Štajercii! Pesne, majmo jih! — Celjski radi kalci!

Za avgust, event. za november se odda
na Dunajski cesti št. 69
majhno stanovanje
z dvema sobama in kuhinjo.
2651-3

Godbeni avtomat
se proda 2646-2
v Kolodverskih ulicah 28.

Pekarijo
odda v najem pod zelo ugodnimi pogoji
T. MLEKUŽ v Starem trgu pri Rakeku.
2725 2

Trgovina
špecerijske ali mešane stroke se kupi.
Ponudbe se prosijo do 15. avgusta t. l. pod „A. B.“ poste restante Ljubljana.
2736 1

Učitelj češčine
se išče.
Ponudbe s pogoji na upr. „Slov. Naroda“ pod „Češčina“.
2715-2

Spretnega, zelo zanesljivega
delovodjo
z dobrimi referencami išče takoj za knjigovodnico firma 2700-3
J. GIONTINI v Ljubljani.

Gostilna
na račun
odda se takoj pod ugodnimi pogoji tik župne cerkve v živahnem kraju v Zagorji ob Savi.
2731 1 **Ivan Müller star.**

Spretni mizarji
dobe dobrega, trajnega opraviła. — Sprejmo se tudi
vajenci.
Prva kranjska tvornica klavirjev v Ljubljani, Hilserjeve ulice 5.

Na Koslerjevem vrtu
bo jutri, dne 29. julija 1906
velik vojaški koncert
Začetek ob štirih. Vstop prost.
Obilega obiska prosi
Marija Erbežnik
restavratorka.
2528 3

Ceno češko
posteljne perje!
5 kg novega skubljenega K 9-60, boljšega K 12-; belega, jako mehkega skubljenega K 18-; K 24- snežno belega, mehkega, skubljenega K 30-; K 36-. Pošilja se franco proti povzetju. Tudi se zamenja ali nazaj vzame proti povrnitvi poštnih stroškov. 2263 6
Benedikt Sachsel, Lobos 35.
pošta Pízen na Češkem.

Učenka in učenca
sprejme takoj
F. SKUŠEK, trgovec
v Metliki. 2707-2

20 let obstoječa
najstarejša ljubljanska osredovalnica stanovanj in služb
G. FLUX
Gospodske ulice št. 6 2734
priporoča in namešča le boljše službe iskajoče vsake vrste za Ljubljano in drugod. Potnike tukaj. — Natančneje v pisarni. — Vestna in kolikor možno hitro postrežba zagotovljena.
Zunanjim dopisom je priložiti znamko za odgovor.

Ljudevit Borovnik
puškar v Borovljah (Fertach) na Koroškem
se priporoča v izdelovanje vsakovrstnih pušek za lovcu in strelce po najnovejših sistemih pod popolnim jamstvom Tudi predeluje stare samokresnice, vprejema vsakovrstna popravila, ter jih točno in dobro izvišuje. Vse puške so na c. kr. preskušene valnici in od mene preskušene. Ilustro 50 vani ceniki zastoj. 30

Hotel „Južni kolodvor“
(preje Lorber).
V soboto, dne 28. t. m.
KONCERT
Ljubljanske Društvene godbe
pod oseb. vodstvom kapelnika g. POULA.
Začetek ob osmih. Vstop prost.
Obenem si usojam opozoriti na izborna vina iz vinogradov gg.: dež. sod. svet. Ravni karja, notarija Vršca, stotnika Fridolina Kavčiča i. dr.
Obilega obiska prosi s spoštovanjem
A SEIDEL
2729 2

Nova trgovina
s suknenim, platnenim in manufakturinim blagom
JOS. PETKOSIČ
Ljubljana
Stari trg št. 4.
Vzorci na zahtevanje!

Edina mast za
parketna tla
ki se da z vodo in milom izpirati, za linolej, xyolith in za mehki leseni pod.
Vsako snaženje s trdim voskom po tem odpade.
Nič več črnih in zamazanih sobnih tal!
Nič več prahu v stanovanju!

Pri prvovrstni avstrijski zavarovalni družbi proti požaru in za življenje najdejo
posredovalci 1650
kot krajevni in okrajni zastopniki izplačujoče se postranski posel, kot glavni zastopniki in stalni potovalci pa dobro trajno službo. Ponudbe pod „15 305“, Gradec, po-te restanto.

Varuj ženo!
Za vsako rodovino važno ilustrovano knjigo o premo gem blagolovju s otroki ras pošilja s propisi več tisočev sabvalnih pisem tajno za 90 h v avstr. znamkah gospa **A. KAUPA**
Berlin S. W. 200
Lindendamm 50.

Ne berite
samo, ampak poizkusiti morate staro pre zkušeno zdravilo
I lijskomi čna o m o Steckenpfe d Bergmanna & Co., Drazdane in Dečin na Labi
prej Bergmannovo lijskomičnato milo (znamka 2 škra), da dobite belo polt brez peg in nežno kožo na obrazu. 2349 5
Po 80 vin. ga prodajajo v Ljubljani: lekarnar J. MAYR, drug A. KANC, VIKTOR SCHIFFER, pa f. OTON FETTICH-FRANKHEIM

Cudo vilo v gosti!
325 komadov za 2 gid
Krasna ura z lepo verzico, točno doča, za katero se daje dveletna garancija; zelo lepa laterna magica s 25 krasnimi podobami, zelo zabavno; 1 zelo elegantna broža najnovejše oblike, 1 lepa kravatsna igla s simli brijantom, 1 krasor kolije iz orient biserov s patent zakle pom. najmodernejši nakit za dame 1 fin usnjat mošnjček, jako elegantni na stavek za smotke z jantariem 1 gar nitura 11 double-lauh mansetnih in srajčnih gumbov s patent zaklepom 1 11 miklast žepni nožek 1 11 toaletni zrcalo, belg stečilo v etaju, 20 predme tov za dopisovanje in 20 raznih komadov, vse, kar se potrebuje v hiši zastoj. Krasnih 325 komadov z oro k je sama tega denarja vredna pošilja proti postojnemu povzetju za 2 gid raz pošiljanca
S. Kohano, Krakov št. 233.
Ako ne ugaja, se denar vrne
Moogo priznanj pisem 2720

Zahvala in priporočilo.
Vsem častim gostom iz Ljubljane in z dežele se podpisani najtopeje zahvaljujem za ves čas mojega bivanja v Medvodah v restavraciji „pri Mesarju“ izkazano mi zaupanje in naklonjenost.
Obenem pa naznamim slavnemu občinstvu, da sem prevzel novozgrajeno
restavracijo „Zlatorog“ na Bledu
v bližini novega kolodvora s krasnim razgledom po jezeru, lepo prostorno verande in zračnimi sobami za prenočišča. Za pristna dobra vina in vedno sveže dobro pivo jamčim. Za izborna gorka in mrzla jedila bo v kuhinji vedno preskrbljeno. — Cene zmerne.
Za obilno udeležbo se najtopeje priporoča
2742-1 **Alojzij Jerala, restavrater.**

Glavna zaloga za Kranjsko
tvrdka
Ant. Krisper
Ljubljana.
Nadaljne zaloge: Brata Eberl, Adolf Hauptmann itd.
Za dela „Parket-Rose“ se priporoča
Snažilni zavod PETER MATELIČ.
Telefon št. 155. 2717-1

Epilepsija.
dor trpi na padavici, krčih in drugih živč nih boleznih, naj zahteva o tem brošuro, ki jo zastoj in poštnine prosto razpošilja
priv. **Schwanen-Apotheke**
Frankfurt a. M. 2514-3

Odda se
v pritličju nove Regallyjeve hiše v Miklošičevih ulicah ležec prostor, obsegajoč
tri sobe
ki so zlasti pripravne za kako pisarno. Pojasnila se dobe pri odvetniku dr. Božidarju Vodušku v Sodnijskih ulicah ali pa pri lastniku hiše v Bertholdovi hiši v Sodnijskih ulicah.
2593-4

Izdelovatelj vozov
FRANC VISJAN
Ljubljana, Rimska cesta št. 11
priporoča svojo bogato zalogo novih in že rabljenih 44-30
VOZOV.

Pozor!
Podpisano naznanja, da je začelo „Vinarsko in gospodarsko društvo“ v Komnu svoje redno delovanje. Otvorilo je v znanih „švaravih“ prostorih
gostilno
preskrbljeno s prenočišči in izvrstno kuhinjo.
Skrbela se bode vedno za kraški teran in bela vipavska vina prve vrste, nizke cene in točno postrežbo.
Društvo bode imelo zalogo pristnih domačih vin, odpošiljalo bode naroči telcem v množinah nad 56 litrov kraški teran in bela vipavska vina in bode sploh skrbela, da zadovolji vsestransko svoje obiskovalce in odjemalce.
2647-4 Načelstvo
„Vinarskega in gospodarskega društva“
v Komnu, 17. julija 1906.

Največja zaloga navadnih do najfinjših
otroških vozičkov
in navadne do najfinjše
žime
M. Pakič
v Ljubljani.
Naznanja naročnikom po pošti s povzetjem

J. KEBER
v Ljubljani
na Starem trgu št. 9
in
na Sv. Petra cesti št. 31
priporoča
svojo tovarniško zalogo suknenega, platnenega in perilnega blaga po izredno nizkih cenah. Potrebščine za krojače in šivilje.

G. ČADEŽ
v Ljubljani
Mestni trg št. 14
polog Urbančeve manufakturne trgovine priporoča 31
klobuke
slamnike
čepice, razno moško perilo, kravate, ovratnike itd.
Blago imam solidno, cene zmerne. Postrežem točno.

Jos. Eberle
urar
trgovec z zlatinjo in srebrnino
na Mestnem trgu št. 13
filijalka:
na Mestnem trgu št. 17
priporoča svojo veliko zalogo preizkušnih ur iz prvih tovarn, budnik, stenskih, satonskih in ur na nihalo, briljantov, zlatinice in srebrnin. Namizna oprava iz kitajskega srebra.
Lastna delavnica za popravila in vsa nova dela.

Jv. Seunig
trgovec z usnjem
na drobno in debelo
v Ljubljani, Stari trg št. 7
priporoča
olje zoper prah
dosedaj najboljšo, prosto bencina, smole, petroleja ter kislina brez konkurence, brez vsacega duha po najnižjih cenah:
1 kg. 50 h, več à 70 h, pri nakupu večje množine še ceneje.
Novo! Patentirano Novo!
nepremočljivo mazilo za počrnenje rujavih čevljev, usnja itd.

Delniška družba združenih pivovaren Žalec in Laški trg
v Ljubljani
priporoča svoje
izborna pivo v sodcih in v steklenicah.
Telefon št. 163. Telefon št. 163.
Zaloga v Spodnji Siški — Telefon št. 187.

Košnja

(9 johov), druga in tretja, se odda. Več se poizve v tovarni za lep ali pa pri g. Fr. Boberju na Sv. Petra cesti št. 73. 2722

CUNARD LINE.

Najboljša in najcenejša, zelo pripravna vožnja 3108-45

V AMERIKO.

Vsaki 14 dni vozijo parniki, opremljeni s po dvema vjaka-koma in brezčimom brzojavom, noseči po 10.000 ton

v smeri TRST-NEW-YORK.

Pojasnila in vozne liste daje glavni zastopnik:

ANDREJ ODLASEK, Ljubljana, Slomškove ulice 25.

Bliznji odhodi parnikov iz Trsta: „Slavonia“ v ponedeljek, 30. julija 1906; „Pannonia“ v ponedeljek, 6. avgusta 1906; „Carpathia“ v ponedeljek, 20. avgusta 1906.

Hotel „TRIGLAV“ na Bledu.

Podpisani priporoča slav. občinstvu, zlasti izletnikom in potnikom, svoj narodni hotel ob kolodvoru z najlepšim razgledom na jezero. — Pripravljenih je 22 sob za prenočišče.

Jakob Peternel.

2714-1

Najnovejša iznajdba.

Āemin da z mrzlo, vročo vodo ali sodavico izvrsten sladoled za vratne bolezn; aromatičen pridatek k močnatim jedilom, 1 kg 2 K.

Rosin z vročo vodo da čaj, punč, grog, ako se pridene rum ali konjak; zavretemu vinu je najboljši pridatek; v zmrižnem stanu pa da imeniten sladoled, 1 kg 2 K.

Vanin da v mleku ali smetani cesarski čaj, z rumom jajčni punč; vaniljen sladoled, ledeno kavo; izvrsten pridatek k močnatim jedilom, 1 kg 6 K. 2437-7

Vanin je redilni prašek za otroke, od zdravnikov najboljšo priporočan. Vse tri vrste se uporabljajo brez vsakih pridatkov najbolje, najceneje in brez truda. Manjkati ne sme nikjer, prosim napravite poizkus. — Vanin se dobiva tudi v zavitkih 50 za 2 K po 6 v. za prodajo pripravno za trgovce.

Brez zavitkov vse tri vrste najmanj en četrt kilograma. Razpošilja se v zavitkih po 1 K za trgovce pripravno; brez zavitkov za gostilne, kavarne itd. Najmanj 1/4 kg ene vrste. — Navodila za uporabo priložim brezplačno.

Fino pecivo se dobiva 75 kosov po 2 vin. za 1 K, in 38 kosov po 4 vin. za 1 K.

Iznajditelj **E. BRANDT**, L. kranjska tovarna finega peciva v Kranju.

C. kr. priv. tovarna za cement

Trboveljske premogokopne družbe v Trbovljah

priloga svoj pripomočan izvrsten Portland-cement v vodno enakomerni, vse od avstrijskega društva inženirjev in arhitektov določene prod-pise gledé tlakovne in odporne trdote daleč nadkriljujoči dobroti, kakor tudi svoje priznane izvrstno apno.

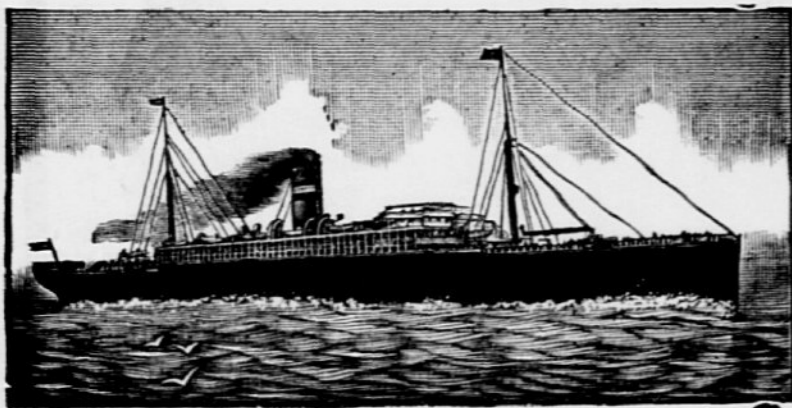
Priporočila in sprilčevala

vaznih uradov in najsirovitejših tvrdk so na raspolago.

Centralni urad: 1182-18

Dunaj, I., Maximilianstrasse 9.

Najcenejša vožnja v Ameriko!

Boulogne-New York
najhitrejša vožnja
Nizozemsko-ameriške črte
Bazel-Pariz-Boulogne-Amerika

edina oblastveno potrjena potovalna pisarna
Edvard Kristan v Ljubljani
Kolodvorske ulice 41
na dvorišču v villi med prvo in drugo hišo na desno.

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

C. kr. ravnateljstvo drž. železnice v Bejaku.

Izvod iz voznega reda.

Veljaven od dne 1. junija 1906. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Proga na Trbiž. Ob 12. uri 52 m ponoči osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno čez Selztal v Aussee, Solnograd, čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc, na Dunaj via Amstetten. — Ob 5. uri 05 m zjutraj osebni vlak v Trbiž od 3. junija do 9. septembra ob nedeljah in praznikih. — Ob 7. uri 10 m zjutraj osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj čez Selztal v Solnograd, Inomost, čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc, Budejevica, Plzen, Marijine vare, Heb, Francove vare, Prago, Lipsko, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 40 m dopoldne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Benetke, Milan, Florenco, Rim, Beljak, Celovec, Ljubno, Selztal, Solnograd, Inomost, Bregenc, Zeneva, Pariz, Dunaj. — Ob 4. uri popoldne osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejevica, Plzen, Marijine vare, Heb, Francove vare, Karlove vare, Prago, (direktni voz I. in II. razr.), Lipsko, na Dunaj čez Amstetten. — Ob 9. uri 56 m ponoči osebni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, (direktni voz I. in II. razr.) — Proga v Novo mesto in Kočevje. Ob 7. uri 17 m zjutraj osebni vlak v Novo mesto, Stražo-Topllice, Kočevje, ob 1. uri 5 m pop. istotako. — Ob 7. uri 8. m zvečer osebni vlaki v Novo mesto, Kočevje. Prihod v Ljubljano juž. kol. Proga iz Trbiža. Ob 3. uri 07 m zjutraj osebni vlak v Dunaj čez Amstetten, Monakovo (direktni voz I. in II. razr.), Inomost, Solnograd, Franzensfeste, Linc, Steyr, Ljubno, Celovec, Beljak. Ob 7. uri 09 m zjutraj osebni vlak iz Trbiža. — Ob 11. uri 13 m dopoldne osebni vlak v Dunaj čez Amstetten, Prago (direktni voz I. in II. razreda), Karlove vare, Heb, Marijine vare, Plzen, Budejevica, Solnograd, Linc, Steyr, Pariz, Zeneva, Curih, Bregenc, Inomost, Zell ob jezeru, Bad Gastein, Ljubno, Celovec, Smohn, Pontabel. — Ob 4. uri 30 m popoldne osebni vlak v Dunaj, Ljubna, Selztal, Beljaka, Celovca, Monakovega, Inomosta, Franzensfesta, Pontabla, Benetke, Milana, Florenco, Rima. — Ob 8. uri 46 m zvečer osebni vlak v Dunaj, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla, čez Selztal, ob Solnograda in Inomosta, čez Klein-Reifling iz Steyra, Lince, Budejevica, Plzna, Marijinih varov, Heba, Francovih varov, Prage, Lipskega. — Ob 16. uri 37 m ponoči osebni vlak s Trbiža do 3. junija do 9. septembra samo ob nedeljah in praznikih. — Proga iz Novega mesta in Kočevja. Ob 8. uri 44 m zjutraj osebni vlak iz Novega mesta in Kočevja, ob 2. uri 32 m popoldne iz Straže-Topllice, Novega mesta, Kočevja in ob 8. uri 35 m zvečer istotako. — Črna iz Ljubljane drž. kol. v Kamnik. Mešani vlaki: Ob 7. uri 28 m zjutraj, ob 2. uri 5 m pop. ob 7. uri 10 m zvečer. — Ob 10. uri 45 m ponoči samo ob nedeljah in praznikih. — Prihod v Ljubljano drž. kol. iz Kamnika. Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 min. zjutraj, ob 10. uri 59 m dopoldne, ob 6. uri 10 m zvečer. Ob 9. uri 55 m ponoči samo ob nedeljah in praznikih. — Srednjeevropski čas je za 2 min. pred krajevnim časom v Ljubljani.

Žalne klobuke

vence in trakove
priporoča 30
Benedikt, Ljubljana.

Odlikovan s častno diplomom in zlato ko-lajno na III. dunajski modni razstavi

P. CASSERMANN

krojaška obrt

v Ljubljani, Selenburgove ulice št. 3

se priporoča v izgotavljanje moških oblek kakor tudi vseh avstr. uniform po najnovejšem kroju.

Priznano solidno delo in zmerno cene. Pristno angleško blago je v največji iz-berbi vedno v zalogi.

Najbogatejšo zalogo in naj-raznovrstnejšo izbiro
klavirjev in harmonijev

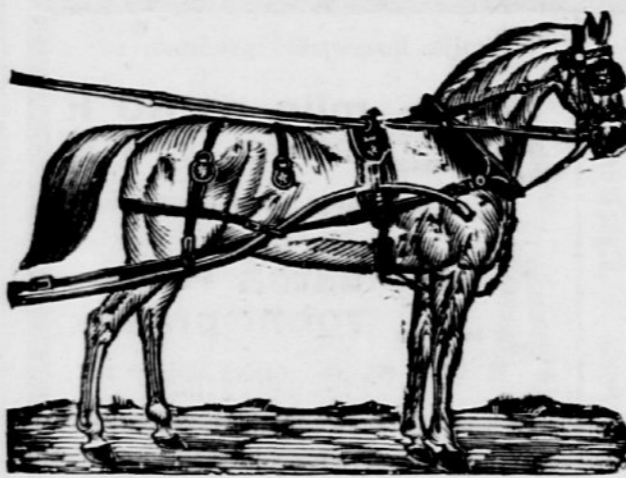
Alojzij Kracmer

izdelovalec klavirjev in sodno za-priseženi zvedenec

Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 4.

Vedno so v zalogi preigrani pa brezhibni klavirji. Prava-mem ubl-ranje in poprav-ljanje vseh sistemov. Glavno zastopstvo dvornih firm L. B&Sendorfer na Dunaju, Gebrüder Stöngl na Dunaju, August Förster v Löhavu, Th. Mann-borg v Lipskem. Za vsak, pri meni kupljen klavir doela jamčim. — Najnižja izposojevalnina. — Delna plačila.

JOSIP STUPICA

žermemar in sedlar

v Ljubljani, Kolodvorske ulice št. 6.

Priporočam svojo zalogo najrazličnejših konjskih oprav

katero imam vedno v zalogi, kakor tudi vse druge konjske potrebnosti.

Gene nizke.

Veliko zalogo

rokavic za dame

in gospode

kravat za gospode

toaletnega blaga

dalje

ščetice za zobe, glavnikov, dišav, mil itd. itd.

iz najbolje renomiranih tovarn priporoča

Alojzij Persche

Ljubljana
Pred škofijo št. 21.

Grand hotel „Union“ v Ljubljani.

The Royal Vio

na Avstrijskem protokolirana firma

V petek, 27. julija 1906

otvoritvena gala-predstava

30 točk 30

Iz posebno zbranegega sporeda je posebno poudarjati:

Rusko-japonska vojna.

Polk 3. divizije carske garde, zapuščajoč Tokio. — General baron Oshima s svojim štabom. — Prevoz 11col nega obležnega topa. — Pokanje poljskih topov. — Pokanje 11colnih obležnih topov. — Razdejanje trdnjave Erlungshan. — V trdnjavi Erlungshan zasutih 160 vojakov. — General baron Oshima ogleduje v trdnjavi najdene granate in torpede. Sestanek generala Steslja in generala barona Nogija. — Prihod generala barona Nogija s svojim štabom. — General Steselj, polkovnik Rejs, poročnik Malcenko in eskorta. — Ruski ujetniki zapuščajo Port Artur. — Prevoz ujetniške prtljage. — General Steselj, gospa Stesljeva in otroci zapuščajo Port Artur. — Odhod vlaka generala Steslja in rodovine iz Port Arturja. — Prihod zmagovite armade v Port Artur.

Ti filmi niso pariške fantazijske slike, kakršne so se doslej kazale v Ljubljani, nego so Royal Vio Comp. z jamstvom za pristnost posnetkov na bojišču z nagrado 10.000 K.

Royal Viophon

najaktualnejše in najboljše na torišču

živečih

plesočih

govorečih

žvižgajočih

pojočih in

glasbo pro-

izvajajočih

fotografij.

Poleg tega še 20 resnih in šaljivih slik.

Predstave vsak dan od 8 1/4 do 11. ure.

Ob nedeljah in praznikih ter ob sredah popoldne ob treh:

rodovinska predstava.

Vstopnina:

Zaklopni sedež K 2.—, I. prostor K 1.50, II. prostor K 1.—, III. prostor 50 v. Vojaštvo od narednika nizzdol polovične cene; otroci pod 12. leti pri rodovinskih predstavah polo-vične cene. 2708-2

Predprodaja vstopnic pri J. Giontiniju na Mestnem trgu od 9. ure dopoldne do 6. ure zvečer.

Vsak petek popolnoma nov spored.

delavski sir
nekoliko masten po 80 vin. kg,
trapistovski sir
po K 1.40 kg ima v zalogi
mlekarna v Medvodah.

Na prodaj je veliko
metijsko posestvo

Hrastovci št. 6, pošta Mokronog. Na in v gospodarstvu posloje sta tik ob cesti in spada k posestvu tudi veliki gozd z raznovrstnim lesom, ki bil že 150 let posekan. Natačena jasnila daje Janez Hočevar, posestnik v Hrastovcih, pošta Mokronog. Cena po pogovoru. Travniki in pašniki so toliko, da se redi lahko 16 glav živine na veliko svinj. 2665-3

Triumph-štedilna ognjišča

za gospodinjstva, ekonomije i. t. dr. v vsakršni izpajavi. Ze 30 let so najbolje priznana. Priznana tudi kot najboljši in najučinkovitejši izdelki. Največja prihranitev pri kuhanju. Specialiteta: Štedilna ognjišča za hotele, gostilne, restavracije, kavarne in dr. Ceniki in proračuni na raspolago. Glavni katalog franco proti doplačani namki 1435 15

Tovarna za štedilna ognjišča „Triumph“
S. Goldschmidt & sin
Tala 18. Gorazde A. v. v. v.

Od leta 1868. se

Bergerjevo medicinsko kotranovo milo

ki se priporočajo odlični zdravniki, skoro v vseh vročinskih drzavah s odličnim uspehom uporabljajo prot vsake vrste izpuščajem

proti kroničnim lišajem in paraz. izpuščajem, dalje proti rdečici na nosu, ozeblinam, potenju nog, luskincam na glavi in v bradi. **Bergerjevo kotranovo milo** ima v sebi 40 odstotkov lesnega kotranova in se razlikuje bistveno od vseh drugih kotranovih mil, ki se nahajajo v trgovini!

Pri polnih boleznih rabite jako uspešno **Bergerjevo kotranovo zvepleno milo.**

Kot blazje kotranovo milo za odpravljanje vse nesnage s polti,

proti spuščenju na polti in glavi pri otrocih, kakor tudi kot nenadkriljivo kosmetično milo za umivanje in kopanje se vsakodnevno rabo sluzi

Bergerjevo glicerinsko-kotranovo milo, v katerem je 85 odst. glicerina in ki je parfumovano. Kot odlično sredstvo za glavo se rabi dalje s izvrstnim uspehom

Bergerjevo boraksovo milo, ki sicer proti ogreem, ogorenju, pegam, mozoljem in drugim neprilicam kože.

Cena komada vsake vrste s navodilom o uporabi 70 v.

Skleparje po lekarnah in zadevnih trgovinah izključno **Bergerjevo kotranovo milo** in paite na poleg stojično varstveno znamko in na polegstoječ znak podpis G. Hell & Co. na vsaki etiketi. Odlikovan s častno diplomom na Dunaju 1888 in s zlato svetilno na svetovni razstavi v Parizu 1900.

Via druga medic. in higien. mila znamke Berger so narejena v navodilu, ki se priden vsakemu milu.

Naprodaj v vseh lekarnah in zadevnih trgovinah.

Na debelo:
G. Hell & Comp., Dunaj, I., Biberstrasse 8.

V Ljubljani se dobiva v lekarnah: Milan Leustek, M. Mardetschläger, J. Mayr, G. Piccoli, U. pl. Trakóczy in v vseh drugih lekarnah na Kranjskem. 968-20

Vtisnite si podobo in ime „**Ottoman**“ (cigaretni papir in stročnice) v spomin, ker hočejo s ponaredbami zavajati konsumente. I 3570-6

Ustanovljeno l. 1870 **SEB. UNTERHUBER** Lastnik FR. BENQUE

Tovarna cementa v Weissenbachu. — Tovarna cementnih izdelkov in umetnih kamnov. — Podjetje za betonske naprave in naprave vodnjakov.

Glavna tovarna: v Beljaku, Schulstrasse št. 21.

Filijalka: v Ljubljani, na Dunajski cesti šte. 73 nasproti topničarske vojašnice (telefon šte. 273)

se priporoča v izvršitev vseh kamnoseških del iz umetnega kamenja (v različnih imitacijah) kakor: posamezne dele za fasade, balkone, grobne spomenike itd. Stopnice po naročilu narejene z železno sestavo, cementne cevi (rore) z vloženo žično pletenino za napravo vodotokov, vodovodov itd. itd. Plošče iz cementa (metalique) preproste in z različnimi vzorci za tlak po cerkvah, hišah, hodnikih, kuhinjah, trotoarjih itd. Prevzete betonskih naprav in vodnjakov na podlagi posebnega patenta. — Portlandcement in romancement iz Weissenbacha. — Proračuni stroškov zastoj in poštnine prosto. 1285-17

Dve poletni stanovanji (mehlovanj)

z 2, ozir. 3 sobami in kubiho, se odda takoj. V hiši je gostilna in senčnat vrt. 2497 6
Pogoje pove lastnica **Marija Logonder, Stara Loka** pr. Škrl. Loka.

Svoji k svojim!

Opozarjamo vsakega varčnega rodoljuba na edino hrvatsko zavarovalno zadrugo „**CROATIA**“

pod p. kroviteljstvom kr. lev. glavnega mesta ZAGREBA

leta zavaruje na Štajerskem, Kranjskem in Koroškem vse premijsne, živino in pridelke proti ognju po najnižjih cenah. 2009 9

Vsa pojasnila daje: Podružnica „**CROATIE**“ v Trstu. Zastopniki se iščejo po vsih večjih krajih Štajerske in Koroške. Za Kranjsko sprejema vsa zavarovanja in išče potnikov in posredovalcev pod ugodnimi pogoji. Zastopstvo „**CROATIE**“ v Ljubljani Cesta na juž. železnico št. 26.

Imeti moram meso!

Močnatih jedi ne prenašam!

tako pravi marsikdo, pa samo tako dolgo, dokler ne ve, kako lahko prebavna so

z jedilno mastjo Ceres

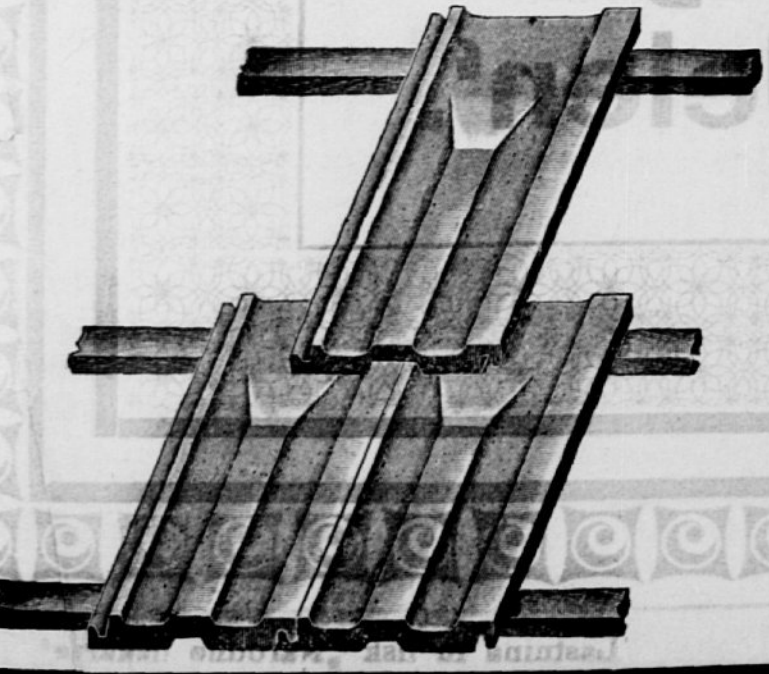
pripravljena močnata jedila in kako so okusna.

a 2073-48

Slavnemu občinstvu naznanjamo, da bomo **svojo zemljiško posest na Friškovcu parcelirali.** mej vojašnico pešpolka št. 27 in Martinovo cesto

Porazdelitev parcel se nahaja v naši pisarni Wolfove ulice št. 12 in je upogled mogoč vsak delavnik od 8.—12. dopoldne in od 2.—7. popoldne, ob nedeljah od 9.—12. dopoldne.

2381 0 **Pivovarna Suer.**

F. P. Vidic & Komp. Ljubljana, opekarna in tovarna pečl, ponudijo vsako poljubno množino 1703-24

zarezane strešne opeke, „Koroški model“ (Strangfalzziegel)

Barve: a) rdeči naravno žgani, b) črne impregnirani. Te vrste strešniki so patentovani v vseh kulturnih državah. Lastniki patentov: F.P. Vidic & Komp. in Jos. Marzola. Najilicnejše, najcenejše in najprilprostejše strešno kritje.

Vzorce in prospekte pošljemo na željo brezplačno. Sprejmejo se zastopniki. Takojsna in najzaneslivejša postrežba. Sprejmejo se zastopniki.

Za počitnice!

Stanovanje

Z dvema sobama in kuhinjo s bišno opremo vred se odda pri Florijanu Pokornu, Škofja Loka št. 17.

Za počitnice! 2689-2

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, kot nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje za doživljenje in smrt z zmanjšujočimi se vplačili.

Vsak član ima po preteku petih let pravico do dividende.

„SLAVIJA“
VZAJEMNA ZAVAROVALNICA ČLOVEŠKEGA ŽIVLJENJA
Rez. fondi: 34.788.637-75 K. Izplačane odškodnine in kapitalje: 87.176.383-75 K
Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države
z vseskozi slovensko narodno upravo.
Generalni zastop v Ljubljani, pisarne so v (izstavi) bančni hiši v Gospodarskih ulicah št. 13.

Zavaruje posojila in premije in priložnostnim škodam po najnižjih cenah. Skode cenjuje takoj in najkrajše. Žive najboljše sloves, zoder pooblaščen. Dovoljuje iz čistega dobička izdati odpore v narodne in občinske potrebe.

V abstinentni restavraciji

v Ljubljani, na Sv. Petra cesti št. 27

se dobiva v prijetnih in snažnih prostorih dobra okusna hrana, kosilo in večerja.

Kava, mrzle jedi in brezalkoholne pijače so na razpolago.

Stalnim gostom (naročnikom) na celo hrano znižane cene.

Za mnogobrojni obisk se priporoča

Alojzija Tratnik.

2465-6

Prirodni
na pomladni razstavi na Dunaji z veliko zlato svetinjo in v Londonu v l. 1906 s častno diplomom, križcem in zlato svetinjo odlikovan-

brinovec in slivovec

kakor tudi druga prirodna domača žganja se dobivajo pri

F. Pustotniku v Ljubljani
na Sv. Petra cesti št. 31.

Večja naročila se razpošiljajo iz lastne žganjarne v Blagovici, pošta Lukovica. — Na zahtevanje se cenovnik in vzorce pošilja franco. 2526 5

Kupuj pa „le v steklenicah“!

V Ljubljani pri gospodih:

v. Fabiana nasl. Anton Korbar, F. Grošelj, Adolf Hauptmann, Karl C. Holzer, Ivan Jebračin, Ant. Ječminek,	Fr. Kham, Ant. Kanc, drog. Mihael Kastner, Edmund Kavčič, Henrik Kenda, Josip Kordin, Anton Krisper,	Peter Lassnik, Alojzij Lilleg, A. Mehle, P. Mencinger, Josip Murnik, J. Perdan, Vaso Petričič,	Karl Planinšek, Jos. Pollak, A. Sušnik, M. E. Supan, A. Sarabon, Viktor Schiffer, M. Spreitzer,	Anton Stacul, Fran Stupica, Ferd. Terdina, Uradniško računsko društvo
Bled: Oton Wölfling, Ornomelj: Andrej Lackner, Karl Müller, B. Schweiger, Anton Zuro, Draga: P. S. Turk, Hrib: A. Bučar, Fran Kovač, Idrija: A. Jelenec, J. Sepetavec, V. Lapaine F. Poljanšek, Kamnik: E. Hayek, J. Klemenčič, J. Koschir, Fr. Šubelj, Kočevje: F. Jonke nasl. R. Koritnik, Fr. Loy, P. Petsche, J. Röthel, M. Rom, F. Schiemer, P. Göder, r. F. Verderbet, Kostanjevica: Alojzij Gač, Krško: F. X. Aumann sin, R. Engelsberger,	Kranj: Fran Dolenc, Ivan Majdič, Karl Savnik, le-karnar „pri sv. Trojici“, J. Krenner, R. & E. Ross, Litija: Lebinger & Bergmann, Lož: F. Kovač, Mirna: Josip Schuller, Mokronog: J. Errath, B. Šbil, „pri škofu“, Peter Strel, Novo mesto: Küssel & Končan, A. Pauser, F. Pietersky, I. Pjček, Polhov gradec: J. A. Leben, Postojna: A. Ditrh, G. Pikel, Radeče: Ivan Haller, J. Trepečnik, I. občno radeško konsumno društvo,	Radovljica: L. Fürsager, Fr. Homann, Oton Homann, Sodražica: Ivan Levstik, Sliška: J. C. Juvančič, Skofja loka: E. Burdych, M. Žigon, 1301-28, Travnik: G. Bartol, Trebnje: Jakob Petrovič, Ivan Zernatto, Trzin: Frid. Raitzarek, Velike Lašče: Ferdinand M. Doganoc, Vipava, — Vrhpolje: Fran Kobal, Vrhnika: D. Šetinc, R. Ratovc, Zagorje: R. F. Mihelčič, Iv. Müller sen, Žužemberk: Jak. Derear		

Hamburg-Amerika Linie

Vožnja traja dni 6 dni izvrstna prilika za potovanje in ostane

z najnovejšimi leta 1905 in 06 zgrajenimi velikanskimi parniki

„Amerika“ 24.000 ton
„Kaiserin Augusta-Victoria“ 25.000 ton
toraj še enkrat večji kakor do sedaj veliki parniki z 8-12.000 tonami

Pojasnila daje zastopnik:
Ljubljana Fr. Seunig,
Kolodvorske-ulice št. 28
Odhod iz Ljubljane vsaki ponedeljek, torek in četrtek v tednu.

Založnik c. kr. avstrijskih državnih uradnikov

Klobuke slamnike

cilindre in cepice

v najnovejših faconah in v velikih izberah — priporoča

IVAN SOKLIČ

Pod tranco št. 2. Postaja elek. železnice.

Rastlinski liker in rastlinska grenčica

„JELEN“

sta sestavljena iz najzdravilnejših planinskih rastlin, podpirata in pospešujeta prebavo, krepita želodec in z njim celo človeško telo ter sta vsled teh svojih odličnih lastnosti najboljša izdelka te vrste.

Edini izdelovatelj:

2448-7

Anton Jelenec v Idriji

imetelj rastlinske destilacije „Jelen“.